

ŽELEZAR

Leto IX Številka 29
Jesenice, 22. julija 1967

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE
— Ureja redakcijski odbor — Glavni
in odgovorni urednik Joža Varl — Ro-
kopisov in fotografij ne vračamo —
Naslov: Uredništvo »Železarja«, Železar-
na Jesenice. Telefon int. 758 in 394 —
Tisk ČP »Gorenjski tisk«.

16. seja delavskega sveta železarne

Potrjen je pravilnik o varstvu pri delu

V ponedeljek, 17. julija, je bila 16. seja delavskega sveta železarne, na kateri so obravnavali pravilnik o varstvu pri delu, poročilo o zdravstveno socialnem in tehničnem varstvu delavcev železarne in reševali nekatera tekoča vprašanja in probleme.

Pravilnik o varstvu pri delu, ki je pred tem bil na razpravi v delovnih enotah in so le-te nanj dale svoje pripombe, je delavskemu svetu predložila komisija za spremljanje statuta in poročala katere pripombe delovnih enot je upoštevala, katere pa ni in zakaj jih ni upoštevala. K predloženi pravilniku in k poročilu komisije za spremljanje statuta pa so člani delavskega sveta železarne še imeli pripombe, ki so se nanašale predvsem na to, da bi bilo potrebno v pravilnik železarne vnesti nekatera določila zakona o varstvu pri delu v rudarstvu, za katerega smo nedavno zaprosili zvezne organe da nam dovolijo, da ta zakon uporabimo tudi v obratih črne metalurgije, kjer je delo prav tako nevarno kakor v rudnikih.

Ker to ne bi bilo zakonito, so se odločili, da to vprašanje naš pravilnik le nakaže v končnih odločbah in da se k izdelavi posebnega poglavja pristopi takoj, kakor hitro dobimo dovoljenje, da smemo zakon o varstvu pri delu v rudarstvu uporabiti tudi pri nas. Ostale pripombe, ki so jih tudi upoštevali niso bile tako bistvene oziroma pomembne, da bi o njih pisali.

Več razprave in bolj živahna razprava je bila po poročilu o zdravstveno socialnem in tehničnem varstvu delavcev, ki so ga obravnavali še prej predno so potrdili pravilnik o varstvu pri delu. Komisija delavskega sveta železarne za varstvo pri delu je predlagala vrsto ukrepov, med njimi tudi nekaj izredno pomembnih. Zato bomo te predloge, ki

jih je delavski svet železarne v celoti sprejel kot svoje sklepe, objavili v posebnem članku v celoti.

Med tekočimi vprašanji so na tej seji poleg ostalih obravnavali in sklepali tudi o naslednjih:

1. Sklenili so, da se bo železarna kot ustanovitelj obratne ambulante priključila ostalim podjetjem in zavodom Slovenije, ki so sprožili ustavni spor pred ustavnim sodiščem SRS glede ocene ustanovitve in zakonitosti člena 65 Zakona o organizaciji zdravstvene službe v SRS. Gre namreč za določilo v tem členu zakona, da se obratne ambulante kot samostojni zavodi ukinejo in priključijo zdravstvenim domovom.

Poleg tega so sklenili, da bodo celotno problematiko obratne ambulante, predvsem pa vprašanje njenega obstoja kot samostojnega zavoda obravnavali na eni prihodnjih sej delavskega

(nadalj na 2. strani)

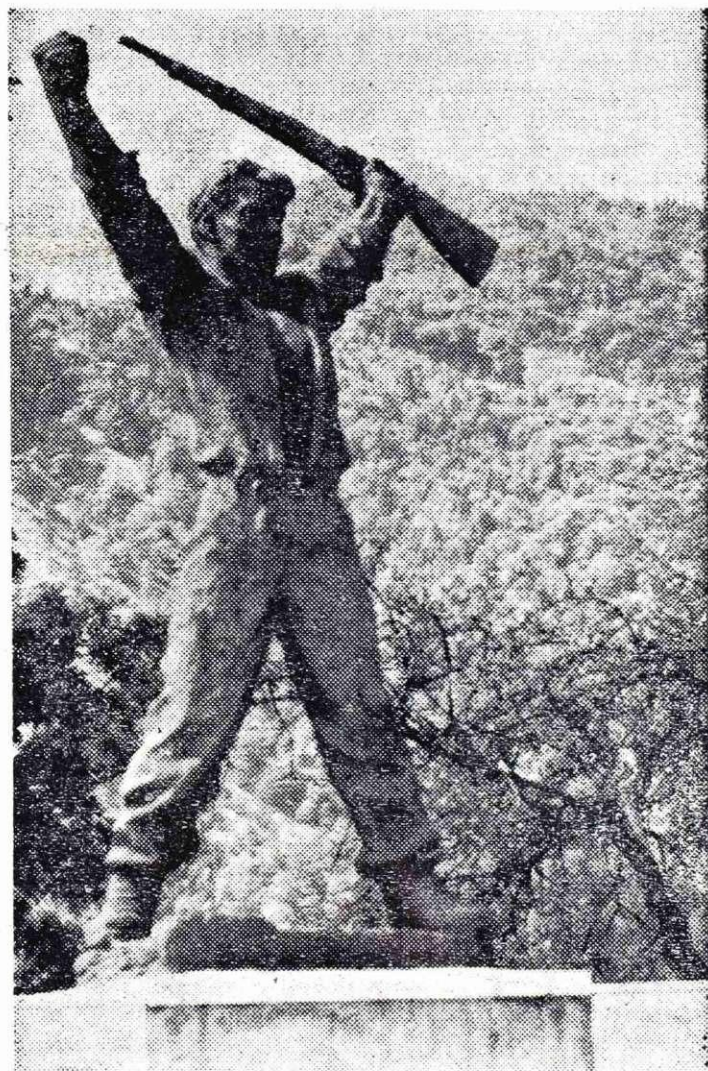
22. julij - dan vstaje slovenskega naroda

Slovenci praznujemo DAN VSTAJE 22. julija, ko so padli na Pšatniku, na cesti med Tacnom in Šmartnim, prvi partizanski strelci, ki jih je sprožila šmarnogorska partizanska skupina.

Zaradi ugodnih pogojev za vstajo na Gorenjskem (močna in dobra Partija, začetno izseljevanje Slovencev, relativno malo nemških oboroženih sil itd.), so se dogodki po tem datumu odvijali s filmsko naglico. Kamniška vstaja — 27. julija, prva prava borba partizanov z Nemci 1. avgusta na Obranci, formiranje prvih partizanskih enot, sabotažne akcije itd. Seveda pa so tem dogodkom sledile pospešene represalije Nemcev — zapiranje, preseljevanje, streljanje talcev...

Dan vstaje — 22. julij, je za Slovence velik dan. Zmagala je svobodoljubna miselnost in uresničila se je velika napoved dr. Franceta Prešerna

...MANJ STRAŠNA NOČ JE V ČRNE ZEMLJE KRILI,
KO SO POD SVETLIM SONCEM SUŽNI DNOVI!

VSEM ČLANOM ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV
NOV IN VSEM OBČANOM ISKRENO ČESTITAMO
ZA DAN VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA

SAMOUPRAVNI ORGANI ŽELEZARNE
UPRAVA PODJETJA
SINDIKALNA ORGANIZACIJA ŽELEZARNE
TK ZMS ŽELEZARNE
TK ZKS ŽELEZARNE
UREDNIŠTVO ŽELEZARJA

Seja skupščine občine Jesenice

V ponedeljek popoldan je bila 3. skupna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice. Odborniki so najprej razpravljali o spremembi proračuna občine Jesenice za letošnje leto. Glede na že preje sprejet odlok o določitvi stopenj za financiranje temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice so potrdili predlog spremembe dohodkov proračuna od prejšnjih 18 milijonov 398.700 N din na 15.790.000 N din. Razlika se bo odvajala direktno temeljni izobraževalni skupnosti. Po predlogu se zvišajo tudi odstotki tistih izdatkov proračuna, ki so določeni v odstotku od vseh dohodkov (skladu za kulturo in prosveto od 6,45 na 8,14 %, skladu za telesno kulturo od 6,02 na 7,59 % in krajevnim skupnostim od 3,23 na 4,07 %), tako da bodo uporabniki dobili še naprej zneske v isti višini. Poveča se izdatek v sklad za skupno financiranje strokovnega šolstva od 150.000 N din na 377.800 N din. Pri tem določa odlok tudi, da se od celotnih proračunskih dohodkov, razen dohodka od prispevka za uporabo mestnega zemljišča, odvaža 1 % v rezervni sklad.

V nadaljevanju seje so odborniki ob nekaterih dodatnih pojasnilih potrdili spremembo odloka, po katerem se stanovanjsko podjetje Jesenice v celoti, gostinsko podjetje »Gorenjka« Jesenice pa do zneska 50.000 N din oprosti plačila obresti od tistih sredstev poslovnega sklada, ki so namenjena za komunalno dejavnost, storitveno obrt in gostinsko dejavnost v občini Jesenice. Odbornikom je bilo pojasnjeno, da je gostinsko podjetje »Gorenjka« oproščeno plačila glede na pogodbo, sklenjeno ob prevzemu hotela »Prisank« in

vseh kreditov ter da je taka olajšava delna pomoč skupščine pri plačevanju visokih anuitet. Prav tako je bil potrjen predlog, da skupščina občine Jesenice pri skladu skupnih rezerv gospodarskih organizacij občine Jesenice najame posojilo v višini 70.000 N din za dokončno gradnjo trgovskega centra v Kranjski gori, predvsem za kritje stroškov energetike. Obveznost odplačevanja posojila bosta prevzela trgovsko podjetje Zarja v višini 51.263,38 N din in Komunalni servis Jesenice v višini 18.736,62 N din. Poleg tega so

odborniki potrdili še predlog za izdajo poroštvene izjave industrije obutve Planika Kranj — obratu Breznica za najetje posojila v višini 150.000 N din. Podjetje bo dobilo posojilo od Komunalnega zavoda za zaposlovanje delavcev Kranj in ga namenilo za razširitev dejavnosti. Podjetje se obenem obvezuje, da bo do konca leta 1968 usposobilo v obratu še nadaljnjih 40 delavk in jih vključilo v proizvodnjo, tako da jih bo takrat skupno zaposlenih v tem obratu že do 120, predvsem žena. Pomembno novost prinaša tudi odlok o dopolnitvi odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Novosti so v tem, da se od plačevanja prispevka izvzamejo poleg zemljišč ob vodotokih in hudournikih, zemljišč pod železniškimi tiri in zemljišč, ki se uporabljajo za komunalne objekte in naprave, kar je bilo določeno v prvotnem odloku, tudi zemljišča, ki se uporabljajo za šolske, prosvetne, kulturne, telesno-kulturne, športne, zdravstvene in prometne namene. Druga sprememba pa je, da vrtnarji, ki uporabljajo

(nadalj. na 4. strani)

Kako bolj uspešno poslovati?

Pri zaostrenih pogojih gospodarjenja v obdobju uresničevanja nalog gospodarske reforme se vedno bolj postavljajo v ospredje številni problemi in naloge s skupnim imenovalcem »Proizvajati čim bolj kvalitetno in ceno«. Zato je potrebno vsako spodbudo in delo, ki vodi k takemu cilju, podpreti in izvajati. Sodobna tehnologija in organizacija pa zahtevata tudi drugačen pristop k reševanju nalog in njihovemu doslednemu izvajanju. Miselnost, ki je še precej zakoreninjena, da lahko posameznik uspešno rešuje vsa področja dela, je vsekakor zgrešena in je tak način dela nujen le, če je obseg dela manj zahteven. Povsod na svetu se daje vedno večji poudarek specializaciji in teamskemu delu, delitvi dela ter s tem v zvezi poostreni odgovornosti dela. Danes skoraj ni naloge, pri kateri ne sodelujeta najmanj dva do trije strokovnjaki iz različnih področij. Pri tem pa zahtevamo ob osnovni problem, katerega nameravamo nakazati. Ali smo organizirani do take stopnje, ki omogoča najbolj uspešno delo in ali znamo povezovati vse tiste stične točke, prek katerih lahko vedno izluščimo najboljše rešitev. V poslednjih letih smo v podjetju postavili tako imenovane »štabne službe« za razna področja. Rezultati tega dela so nekje bolj, nekje manj vidni, odvisno pač od pogojev. Ob prehodu od prvotnih štabnih služb v funkcionalne, ki postajajo vedno bolj samostojne službe z odrejenim delokrogom, se pa nujno pojavlja soočenje istih z operativnimi proizvodnimi enotami in obratno. Ta proces pri nas ni nekaj novega in lahko izsledimo te izkušnje tudi v tuji literaturi tam, kjer so začetno fazo že prebrodili. Medsebojna izmenjava mnenj, sposobnost in pripravljenost za sodelovanje, preciznost pri odrejanju nalog in odgovornost pri izvajanju, so predpogoji za uspešnost delovanja in poslovanja. Ravno tega pa nam večkrat manjka. Če se opremo na izkušnje pri izdelavi nekaterih normativnih aktov, kakor npr.: plan proizvodnje, izpleni, merila dela, normativi delovne sile, ceniki proizvodov itd., lahko ugotovimo, da se vedno srečavamo z dvema popolnoma nasprotnojočima stališčema.

Ena stran želi bolj ohlapne normative, druga pa ravno nasprotno. Normativi morajo sloneti na strokovnih osnovah in izračunih, tj. na objektiviziranih merilih, za kar so odgovorne za to določene službe v sodelovanju z vsemi strokovnimi delavci, ki na teh področjih delajo. Niso pa redki slučaj, ko smo pri tem prisiljeni, da se poslužujemo le ocene na osnovi statističnih ali pa empiričnih podatkov povsod tam, kjer določena materija ni tehtana ali merjena. Pri modernizaciji podjetja pa seveda to področje ne gre zanemarjati, čeprav je težko sprito skromno odmerjenih sredstev. Rezultati dela se v končni obliki odražajo v stroških proizvodnje. To področje je zelo zahtevno in obširno ter delno še ne dovolj obdelano. Ko navajamo neobdelano, ne gre pri tem za registracijo stroškov, temveč bolj za zajemanje stroškov, kar je odvisno od »Prima note«; gre za nastajanje stroškov, kar je v veliki meri odvisno od dobrega ali slabega dela na slehernem delovnem mestu, nadalje analitska obdelava stroškov in sistemi informiranja o gibanju stroškov med obračunskim obdobjem, kar vse lahko služi za takojšnje ukrepanje in usmerjanje proizvodnje, ko isti odstopajo od določenih planskih pororcev. Skratka, gre pri tem za organizacijo takih pogojev, ki ne prisiljujejo posameznika na samovoljne presoje in odločitve. Navedena problematika je tudi vodila organe podjetja pri odločitvi o nabavi sistema IBM 360/30. V kolikor vse nakazane probleme predhodno ne rešimo do stopnje sodobne organizacije, tudi novi mehanografski center ne bo daljal v celoti koristi, ki jih predvidevamo.

Teh nekaj misli naj služi predvsem kot nadaljevanje že začete razprave o reševanju te za nas tako življenjsko važne problematike.

Ing. Ivan Arzenšek

16. seja DS železarne

(nadaljevanje s 1. strani)
sveta železarne, ko bo ta problematika zbrana in postavljena vsem članom delavskega sveta na vpogled.

2. Direktorju železarne so naročili, da do prihodnje seje delavskega sveta železarne pripravi sporočilo o kamionskih prevoznih v železarni s pregledom kako so pri teh prevoznih udeleženi kamioni železarne, transportna podjetja in zasebni prevozniki.

3. Odobrili so, da se iz prvotno odobrenih 700.000 N din za izgradnjo stanovanjskega naselja na Lipcah izloči 200 tisoč N din in se ta denar prenese v sklad za posojila individualnim graditeljem in združnikom. S tem sklepom so se sredstva za posojila povečala s sedanjih 400.000 na 600.000 N din. Službi finančno računovodskega sektorja so naročili, da čimprej preskrbi likvidna sredstva.

4. Sklenili so, da se pri nakupu preko malo prodaje odpravijo vse do sedaj veljavne formalnosti (razna potrdila krajevnih skupnosti in podobno), ker je materiala dovolj, ne samo v železarni ampak tudi v trgovinah.

5. Na predlog gospodarske komisije so odobrili bonifikacijo za reklamirano dobavo neravne pločevine kupcu v ZR Nemčiji, odobrili so najetje kredita pri PETROLU za izgradnjo še enega rezervoara za mazut na Beli, za gostinsko enoto Železar so odobrili likvidacijo nekaterih osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe, odobrili so rebalans sredstev investicijskega vzdrževanja s pozicije »popravilo energetskega kanala Bela-Javornik« na pozicijo »splošna popravila«, ker so pri splošnih popravilih sedaj večje potrebe, nadalje so odobrili angažiranje sredstev amortizacije za zametanje iz 1968. leta za nadaljevanje del na investicijskih aglomeracijah, plavža ter ostalih objektov.

6. Odobrili so odprodajo stanovanjske barake na prostoru valjarne Bela, ki jo železarna več ne rabi. Vatrostalni Zenica za 24.000 N din s tem, da Vatrostalna v tej baraki lahko namesti le garderobe in eventualno pisarniške prostore, v nobenem primeru pa te barake ne smejo uporabljati za stanovanja.

7. Na predlog komisije za nagajevanje so odobrili delovni enoti RTA nov ključ oziroma cenik za izračun 60 odstotnega dela osebnega dohodka vezanega na proizvodnjo posameznih proizvodnih delovnih enot, strugarni valjev so odobrili pri formiranju osebnega dohodka več sredstev zaradi izgubljenega proizvodnje valjarne profilov, delovni enoti plinske in vodne energije so odobrili dotacijo za delo preko polnega delovnega časa zaradi remonta kisikarne Sava, delovni

enoti železarne pa so odobrili nov cenik za dve novi vrsti kanalske opeke.

8. Strinjali so se s stališčem upravnega odbora, da se delovnim enotam oziroma posameznikom ne morejo odstopiti sredstva vrnjena od Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj zaradi preveč zaračunanih prispevkov za delo preko polnega delovnega časa oziroma zaradi spremenjenih prispevkov iz osebnega dohodka, kakor to zahteva delavski svet valjarne profilov in so o delitvi teh sredstev že razpravljale tudi druge delovne enote. S stališčem upravnega odbora so se strinjali predvsem zato, ker bi bil to izredno kompliciran izračun, sklep o vrnitvi teh sredstev je šele formalen in tega denarja nam komunalni zavod dejansko še ni vrnil, zaradi tega nihče od posameznih delavcev niti od posameznih delovnih enot ne bo sprejel manjše osebne dohodke, ker je netto izračun ostal nespremenjen. Delavski svet žele-

zarne je vedno v svoji politiki nagajevanja pri spreminjanju prispevkov sklepal v prid delavca in če so se prispevki večali in bi morali to občutiti pri osebnih dohodkih, je delavski svet vedno sklenil, da se povečajo brutto osebni dohodki tako, da bi ostalo netto izplačilo nespremenjeno.

9. V nadaljevanje seje so potrdili razpis štipendij za šolsko leto 1967/68, odobrili so odkup 20 postelj v stolpnici v študentskem naselju v Ljubljani za potrebe naših štipendistov in otrok naših sodelavcev, ki študirajo v Ljubljani in na vprašanja kadrovskega sektorja dali še naslednja tolmačenja člena 18 pravilnika o delovnih razmerjih:

Na nekvalificirano delavno mesto (D-1) se lahko razporedi tudi novospregjeti delavec, ki nima zaključenih šest razredov osnovne šole, če ima ta delavec uradno priznane kvalifikacije katerekoli stroke (sofer, ključavničar, kovač in podobno).

Varstvo pri delu

Na 16. seji delavskega sveta železarne so obravnavali poročilo o zdravstveno socialnem in tehničnem varstvu pri delu in sprejeli na predlog komisije za varstvo pri delu naslednje sklepe, ki jih objavljamo v celoti:

1. Za sistematsko delo služb za zdravstveno in tehnično varstvo pri delu, je nujno potrebno dati definitiven razvoj naše železarne. Na podlagi tega je treba izdelati in izvajati sanacijske programe otežkočenih pogojev. Za to nalogo so zadolžili direktorja železarne.

2. Glede na perspektivni razvoj železarne in spremembe po letu 1965 je treba izvesti dodatne ekološke meritve. Meritve je treba izvesti po programu tako, kot jih zahteva zvezni pravilnik. Spremljanje sprememb in izvajanje ter meritve mora prevzeti kadrovskega sektorja.

3. Slabi ekološki pogoji in prikazano slabo zdravstveno stanje delavcev zahtevajo, da se izvedejo po zakonu predpisani preventivni pregledi, ki so zajeti v minimalnem programu. Nosilec izvajanja programa so službe.

4. Z ozirom na dejstvo, da zaščitna sredstva ne vplivajo bistveno na zmanjšanje poškodb zaposlenih, stroji pa nimajo ugrajenih varstvenih naprav, bodo morala obratovodstva skupaj s službami pripraviti program tehnične zaščite strojev.

5. Glede na te sklepe je treba izdelati kratkoročni in dolgoročni sanacijski program tehničnih, tehnoloških, organizacijskih kadrovskega in drugih ukrepov. Potrebna plani-

rana sredstva bo treba vključiti v finančni plan železarne. Nosilec naloge je kadrovskega sektorja z ostalimi službami.

6. Za vse investicijske objekte, stroje in naprave je treba preskrbeti od pooblaščenih strokovnih zavodov ocene varnosti, ateste, certifikate in podobno, predno gre do le-te v obratovanje. To delo mora opraviti uprava osnovnih sredstev. Odnosi uprave osnovnih sredstev s tehnično varstveno službo je treba utrditi s poslovnikom, ki ga mora izdelati služba za varstvo pri delu.

7. Zdravstvena in psihološka selekcija novospregjetih delavcev mora biti dosledna. Izključiti je treba vse sprejeme iz socialnih nagibov na škodo posameznika, podjetja in družbe. Za izvajanje te naloge se zadolži kadrovska služba.

8. Spremljati je treba življenjske pogoje izven železarne vsakega novospregjetega delavca (stanovanje, prehrana, rekreacija). S takšnim spremljanjem bo možno sprejemati potrebne ukrepe za znižanje fluktuacije, obolevnosti, pogostosti poškodb in drugih vzporednih pojavov. To nalogo izvaja socialno zdravstvena služba.

9. Analiza obratnih poškodb narekuje izdelavo programa za uvajanje novospregjetih delavcev. Ta program naj vsebuje splošni del, ki ga izvaja služba za varstvo pri delu, specialni del, ki ga izvajajo odgovorne in strokovne osebe iz obratovodstev in praktično instruktazo na delovnem mestu, ki jo izvaja neposredno (nadaljevanje na 5. strani)

Zahteve tržišča narekujejo še povečano tehnično kontrolo

Že v našem prvem sestavku pred mesecem dni smo poudarili, da je namen NAŠE CRNE TABLE predvsem uvrščati na TABLO delovne enote, ki prednjačijo v določenih slabostih, ki negativno vplivajo na poslovno politiko železarne. S to rubriko želimo informirati naše bralce o resničnih, preverjenih vzrokih in njih nosilcih, predvsem z namenom, da bi bilo teh negativnih pojavov čim manj. Ker so reklamacije naših proizvodov ob vedno strožjih tržnih zahtevah zelo pomemben faktor poslovne politike, razen tega pa tudi najbolj dokumentirane, smo se odločili za to kategorijo slabosti. V prihodnjih rubrikah pa bomo poizkušali zajeti tudi druga področja, ki so karakteristična in dovolj evidentirana (delovna disciplina, samoupravljanje, družbeno-politična aktivnost in drugo).

Analiza reklamacij v drugem tromesečju letošnjega leta nam pokaže, da smo v tem obdobju imeli 90 zunanjih reklamacij naših proizvodov in sicer 72 opravičenih, osem neopravičenih in 10 opozorilnih. Reklamiran material pomeni 0,50 % vrednosti prodane proizvodnje. V istem obdobju lanskega leta smo imeli 95 zunanjih reklamacij (64 upravičenih, 16 neopravičenih, 15 opozorilnih), kar je predstavljalo 0,30 % vrednosti prodane proizvodnje. V prvem tromesečju letos pa smo imeli 132 zunanjih reklamacij (91 upravičenih, 24 neopravičenih, 17 opozorilnih), kar je predstavljalo 0,71 % vrednosti prodane proizvodnje. Ob teh primerjavah je zelo težko dati kakršno koli oceno o dviganju ali upadanju reklamacij, ker so navedene številke odvisne od količine in kvalitete oz. cene prodanega materiala. Dejstvo pa je, da v sedanjih izredno

zahtevnih tržnih pogojih in ob veliki konkurenci vsaka reklamacija pomeni črno piko za železarno in njeno poslovno politiko.

V tem obdobju se je ponovno dvignilo število notranjih reklamacij. V drugem tromesečju letos so na OTK zabeležili 116 notranjih reklamacij, od tega zamešnjav 19 (16 %) in kvalitetnih urgenc 97 (84 %). V istem obdobju lanskega leta smo imeli 74 notranjih reklamacij, letos v prvem tromesečju pa 95 (35 % zamešnjav). Čeprav bi se morale ob tolikih verbalnih prizadevanjih za večjo kvaliteto in boljšo tehnologijo dela zmanjševati tudi notranje reklamacije, je to za poslovno politiko železarne še vedno bolj ugodno, ker se vzporedno s tem morajo zmanjševati zunanje reklamacije, kar nam podatki tudi potrjujejo.

V razgovoru s predstavniki OTK smo ugotovili, da

pri vedno večjih kvalitetnih zahtevah predstavljajo vsak dan večji problem adjustaže. Adjustaže namreč po količini in kvaliteti zaposlenega osebja ter po opremljenosti ne ustrezajo več vedno večjim zahtevam tržišča. Tako v svetu, kot v večjih tovarnah pri nas doma so vzporedno z zahtevami tržišča razvijali tudi sodobno službo v adjustaži.

Problem, ki je vreden graje in kritike, je še vedno skrajno pomanjkljiva proizvodna dokumentacija. Na podlagi pomanjkljive proizvodne dokumentacije je težko ugotavljati npr. izpise ker so šarže iste ali različne kvalitete večkrat med seboj pomešane. Še vedno se občuti odpor posameznikov proti vodenju popolnejše proizvodne dokumentacije, kar lahko razumemo samo kot pomanjkanje znanja posameznikov. V prizadevanjih za popolnejšo proizvodno dokumentacijo bi se morali najprej orientirati na zahtevnejše kvalitete, potem pa tudi na ostale.

Največkrat se prepočasi rešujejo tudi notranje reklamacije, kar ima včasih težje materialne posledice in blago dalj časa leži neopredeljeno.

V naši vsakodnevni praksi tudi mnogo govorimo o kvalitetnih problemih. Obravnava teh problemov pa običajno ni podprta s tehnično

dokumentacijo in včasih opravičeno ali neopravičeno mlatio prazno slamo. Ob tem vprašanju bi morale obveljati načela, da je za strokovno mnenje o kvaliteti pristojen edino OTK in RO.

Mnogo več bo v bodoče potrebno delati tudi na tem, da se tudi neposredne proizvajalce prepriča, da lahko z večjo pozornostjo in odgovornostjo sami odpravijo največ napak. Napake tako pri zamešnjavah kot pri kvaliteti niso izključene, vendar bi jih morali proizvajalci sproti javljati in ne da se šele ugotavljajo v končni fazi. Pri vsem tehnološkem postopku tudi vodstveni kader v obratu ne more biti stalno prisoten.

V prihodnje bo potrebno še mnogo dokazovanj in prepričevanj, pa tudi strokovnega izpopolnjevanja, da se v pogledu tehnične kontrole spremeni tako miselnost vodstvenega kadra v delovnih enotah, kot proizvajalcev. Še vedno ni jasnih pojmov o delu OTK in RO ter zadovoljivega sodelovanja med obrati in OTK ter RO.

Določen napredek je bil dosežen za izboljšanje kvalitete šarž v martinarni. Kolavdacijo oz. kvalificiranje šarž vrši posebna komisija, ki jo sestavljajo predstavniki obrata, RO in OTK. Tako delo lahko samo prispeva k prizadevanjem delovne enote za dvigovanje kvalitete.

Sodelavci na OTK ne prikrivajo lastnih napak, če vedo zanje. Poudarjajo pa, da pri obravnavanju teh vprašanj ne smemo mimo dejstva, da je OTK kljub povečanim zahtevam ostal v istih

prostorih in pri istem številu zaposlenih. Nastaja določena stagnacija in dileme, da bi ukiniteli medfazno kontrolo in povečali kolavdacijsko kontrolo. Menimo, da bi se morali reševanja teh vprašanj dovolj strokovno in analitično lotiti.

Naša prizadevanja bi v prihodnje morali usmeriti še na dve področji:

1. Za pravilno izstavljanje dobavnih listov od posameznih obratov. Nepravilno izstavljeni dobavni listi povzročajo težave pri delu OTK in so v nekaterih primerih zaradi take površnosti tudi po dva meseca v zaostanku z izdajanjem testov. V tem pogledu prednjači VALJARNA 2400.

2. Za hitrejšo reševanje reklamacij reklamiranega materiala. Postopek od reklamacije do kvalitetne konference in komisijskega pregleda je predolg. Tudi naročnik včasih zavrne material, ki je zaradi zunanjih vplivov že prizadet, dolg postopek reševanja reklamacij pa lahko to prizadetost še poveča. Razen tega pa so tu še druge težave, ki nastopijo zaradi tega, od zasedenosti skladišč do težav v fakturnem oddelku itd.

Sodelavcem v OTK se zahvaljujemo za sodelovanje, vsem sodelavcem v proizvodnji in na vodilnih mestih pa želimo, da bi bila NAŠA CRNA TABLA vsako tromesečje manj popisana in da bi uspešno odstranjevali vse slabosti, ki so na poti k še boljšim poslovnim uspehom, železarne.

Jova

Naša črna tabla

Po notranjih reklamacijah sodijo za obdobje drugega tromesečja na NAŠO CRNO TABLO:

ELEKTRODNI ODDELEK	19 reklamacij (19 kvalitetnih)
JAVORNIK I	18 reklamacij (15 kvalitetnih, 3 zamešnjave)
ZICNA VALJARNA	18 reklamacij (11 kvalit., 7 zameš.)
HVŽ-ZICARNA	15 reklamacij (10 kvalit., 5 zameš.)
VALJARNA BELA	11 reklamacij (10 kvalit., 1 zameš.)
MARTINARNA	10 reklamacij (10 kvalitetnih, —)

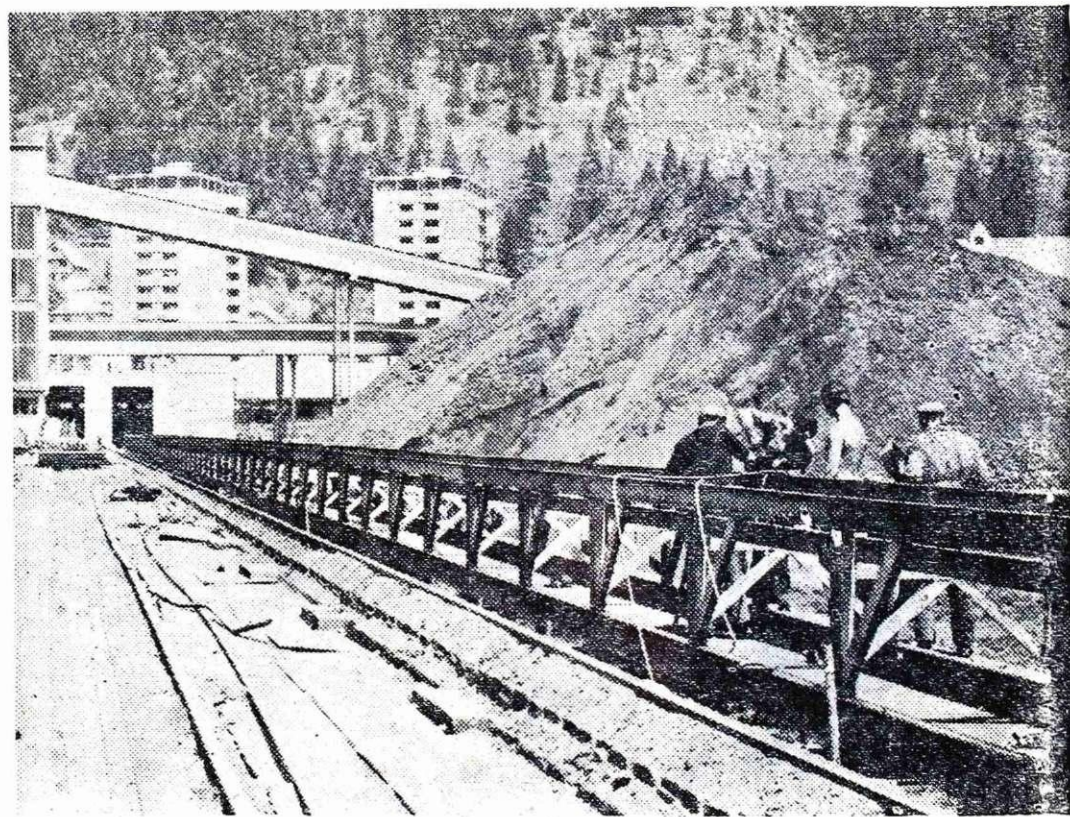
Po zunanjih reklamacijah pa za to obdobje uvrščamo na NAŠO CRNO TABLO:

JEKLOVLEK	17 utemeljenih reklamacij
ZICARNA	15 utemeljenih reklamacij
HLADNA VALJARNA	12 utemeljenih reklamacij
VALJARNA 2400	10 utemeljenih reklamacij

(Ostali obrati so izpod desetih opravičenih reklamacij.)

Po pogostnosti reklamiranih napak uvrščamo za to obdobje na NAŠO CRNO TABLO:

POVRŠINSKE NAPAKE	28,9 %
NEUSTREZNE MEHANSKE LASTNOSTI	15,9 %
RISAVOST	14,9 %
NAPAKE PREDELAVE	14,5 %
NEUSTREZNE DIMENZIJE	9,9 %

Vsa rekonstrukcijska dela v železarni so namenjena izboljšanju delovnih pogojev, pocenitvi proizvodnje in izboljšanju poslovne politike. — Na sliki dela na aglomeracijskih napravah

Kratke vesti iz železarne

Železarna bo prevzela polovico naprav za kisikarno

V torek, 18. t. m. so se sestali na skupni seji trije zbori republiške skupščine. Obravnavali so likvidacijo poslovnega združenja energokemičnega kombinata Velenje. V zvezi s tem je bilo sklenjeno, da se del že nabavljene opreme koristno porabi in vključi v projekte za modernizacijo lastne industrije. V smislu tega sklepa bo naša železarna prevzela polovico naprav za kisikarno, ki bo služila ob uvedbi kisikovega postopka v konvertorju. Čeprav sedanji položaj za nova investicijska vlaganja ni ugoden, je investicija nujna, saj bo bistveno pocenila stroške v proizvodnji jekla.

Na skupni seji je bil izglasovan tudi predlog zakona, ki dopušča, da se dopolnilna sredstva republiških skupnih rezerv vlagajo za izgradnjo odstopljenih naprav tako v naši železarni, kot v Cinkarni Celje, ki je tudi prevzela del teh naprav.

Dela na izkopu za Lectromelt električno peč dobro potekajo

Gradbeno podjetje Gradis uspešno izvaja izkop za novo 60-tonsko Lectromelt električno peč. Za hitrejšo izvajanje del so v delo vključili tudi mehanizacijo in sicer buldožer, mehansko lopato ter žerjav, ki prenaša zaboje z materialom na tovornjake. Z delom bo gradbeno podjetje lahko posebnost pohitelo sedaj, ko je ASEA električna peč v remontu in ne bo težav zaradi obojestranskih motenj. V času, ko ASEA električna peč ne bo obratovala, bo treba predvsem opraviti čim več dela pri izkopu za ponovno jamo v livni jami, sicer bodo med obratovanjem ASEA peči nastopile pri tem zaradi pomanjkanja prostora težave.

K.

RAZPIS

Komisija za kadre pri delavskem svetu DERTA objavlja prosto delovno mesto

»DNINSKI TEHNIK TMR« U-3 — 1 oseba.

POGOJI:

Tehniška srednja šola elektro stroke — šibki tok in 2 leti prakse na področju toplotno-merilne in regulacijske tehnike. Zaželeno je znanje angleškega in delno nemškega jezika.

Za sprejem kandidata je pogoj uspešno opravljen strokovni preizkus.

Prijave z ustrezno dokumentacijo sprejema obratovodstvo RTA do vključno 5. 8. 1967.

Kadrovski sektor
železarne Jesenice

Razbijalnica za kokile je popravljena

Na prostoru pod Sava žerjavom imamo razbijalnico za razbijanje starih kokil, ki jih potrebuje livarna za vložek svojih kupolk. Ta razbijalnica je bila v izredno slabem stanju, tako da je bilo delo na njej že nevarno. Zato so jo v preteklih štirinajstih dneh temeljito popravili in namestili novo ograjo. Sedaj je delo na njej spet varno.

ASEA električna peč v remontu

Pretekli ponedeljek so pričeli na 60-tonski ASEA električni peč z večjim remontom. Zaradi določene konstrukcijske napake pri sekundarnih tokovodnikih na peči ni bilo mogoče doseči tako močnih obremenitev električnega toka kot bi jo z ozirom na moč transformatorja dejansko morali. Na upravičeno reklamacijo železarne je dobavitelj te peči, švedsko podjetje ASEA pristalo na to, da brezplačno zamenja nekatere problematične dele teh tokovodnikov. Ker so potrebni deli že dobavljeni s švedske, so lahko pričeli z njihovo zamenjavo. Predvidevajo, da bo celoten remont trajal tri do štiri tedne. Poleg tega bo napravljen tudi reden generalni remont teh naprav na peči, ki ga je treba izvesti vsako leto enkrat.

Naši počitniški domovi so polno zasedeni

V torek, 18. t. m. odpotuje v Crikvenico na letni oddih že četrta skupina v tej sezoni. V skupini je 125 naših sodelavcev in njihovih svojcev. Tudi v Biogradu na morju je že četrta izmena, v kateri je 214 sodelavcev in svojcev. Na sindikatu železarne so nam povedali, da je letos v tem času izredno veliko prijav in povpraševanja za naslednje izmene. Tako je že sedaj povsem zasedena naslednja izmena za Biograd in Crikvenico.

Študent železarne Tomaž Slivnik med najboljšimi matematiki v državi

V prvi polovici tega meseca je bila v Cetinju deveta matematična olimpiada za srednješolce. V ekipo Jugoslavije, ki je štela osem najboljših matematikov v državi, je bil uvrščen študent naše železarne TOMAŽ SLIVNIK, ki je bil tudi sicer med najboljšimi dijaki na tehnični šoli v Ljubljani. Ekipno je bila Jugoslavija med 13 državami osma, TOMAŽ SLIVNIK pa je v posamični konkurenci, še poleg dveh Jugoslovancev, dobil diplomu 3. stopnje (1. stopnja 11, 2. stopnja 14 in 3. stopnja 26 diplom).

RAZPIS

Delavski svet železarne Jesenice razpisuje prosto delovno mesto

»OBRATOVOĐJA ELEKTRO JEKLARNE«

POGOJI:

Visoka šola metalurške stroke s 5-letno prakso ali tehniška srednja šola metalurške stroke z 10-letno prakso na vodstvenih delovnih mestih v jeklarstvu.

Prijave z vso ustrezno dokumentacijo sprejema do 5. 8. 1967 kadrovski sektor železarne Jesenice.

Kadrovski sektor
železarne Jesenice

Hvala tovariši!

V noči med 15. in 16. junijem mi je na nepojasnjeno način izginila izplačilna kuverta v znesku 49.800 S din na ime Noč Rudi. Kljub prizadevanju nadzorne službe, da bi storilca odkrili, ni bilo uspeha. Ko sem uvidel, da tatu ni mogoče izslediti, sem tov. Noču dal svoj lasten denar.

Odkar obstaja valjarna 2400, se kaj takega še ni pripetilo. Člani kolektiva so bili zelo ogorčeni, ko so zvedeli, da živi in dela med nami tudi tak nepridiprav, ki si drzne odvzeti kruh svojemu sodelavcu in njegovi družini.

Na naši dnini in dnini Antunovič je bila organizirana prostovoljna nabiralna akcija. Nabiralna akcija je bila tako uspešna, da bi skoraj nadomestila vsoto, ki mi je bila ukradena, če se ne bi pojavil nekdo, ki je preprečil, da mi bi izročili že nabrani denar na dnini Antunovič.

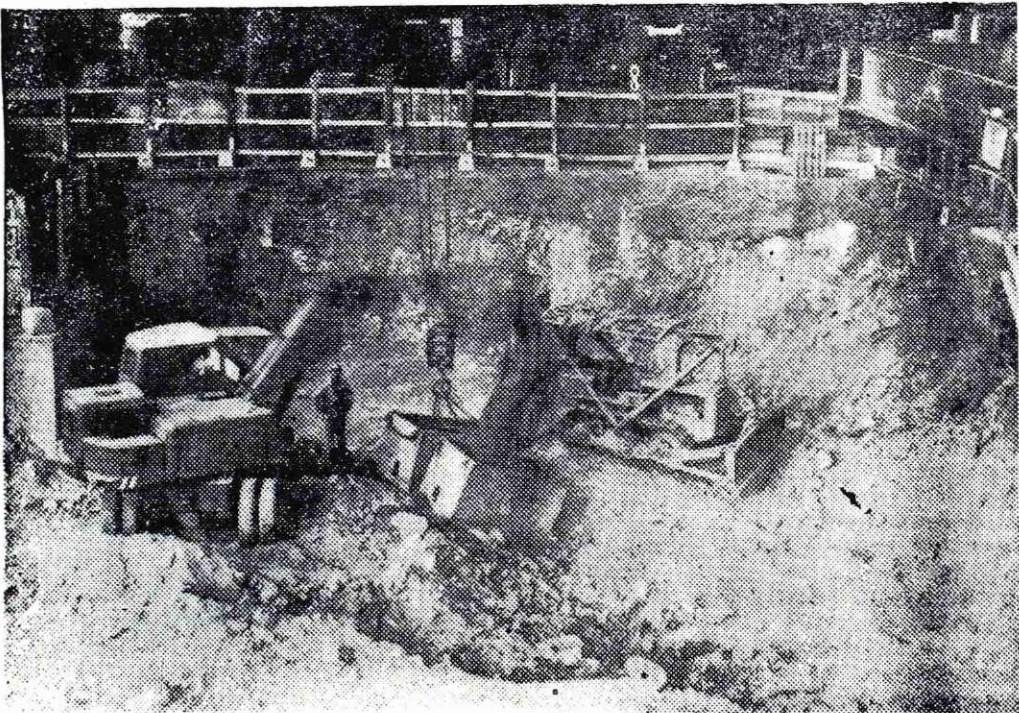
Nabrani denar na naši dnini mi je bil izročen.

Vsem darovalcem na naši dnini se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, saj mi je v precejšnji meri pripomogla prebroditi krizo.

Prav tako se zahvaljujem tudi kolektivu na dnini Antunovič za dobronamerno in sočutno sodelovanje.

Lepa hvala tudi članom izven našega kolektiva za sodelovanje pri nabiralni akciji in denarni pomoči.

Vinko Lango
valjarna 2400

Izkop temeljev za novo električno peč LECTROMELT

Seja skupščine občine Jesenice

(nadalj. s 1. strani)

jo zemljo za gojitev cvetja, zelenjave in sadik za prodajo, plačujejo prispevek le v višini 3 oz. 2 S din od m² glede na kvaliteto zemlje in ne 10 S din kot do sedaj.

V nadaljevanju seje so odborniki poslušali in potrdili poslovno poročilo stanovanjskega podjetja Jesenice za leto 1966 in program investicijsko-vzdrževalnih del za letošnje leto ter dali soglasje k statutu podjetja. Potrdili so tudi predlog sveta za splošne zadeve, da se ukineta postaji milice v Ratečah in Mojstrani, tako da bo v bodoče v občini le ena postaja milice na Jesenicah z oddelkom v Kranjski gori.

V točki razrešitve in imenovanja pa so bili imenovani: Franc Černe ponovno za pred-

sednika občinskega sodišča na Jesenicah, Anton Žitko za sodnika istega sodišča, dr. Gabrijel Čop iz Kranja za občinskega javnega pravobranilca, Alojz Bitežnik za komandirja postaje milice na Jesenicah, Miroslav Krkoč in Jože Vendramin za pomočnika ter Franc Bratuž za komandirja oddelka v Kranjski gori.

V dodatni točki dnevnega reda pa so odborniki dali še soglasje, da se ZINOS — Zavod za zaposlovanje invalidov in drugih oseb, preimenuje v podjetje KOP — kovino oprema, s sedežem v Mojstrani. Pri tem je bilo odbornikom še pojasnjeno, da je v zavodu trenutno zaposlenih šest invalidov ter da bodo ti tudi v naprej ostali v delovni organizaciji.

L. T.

16. seja delavskega sveta železarne

(nadaljevanje z 2. strani)
no odgovorna oseba, delovodja ali inštruktor.

10. Potrebno je organizirati in sistematično izobraževanje o varstvu pri delu za vse delavce. Zato naj se izdelajo programi za primere: spremembe tehnološkega postopka (zajame naj vse delavce po kvalifikacijah), nove potencialne nevarnosti in v primerih bistvenih sprememb internih predpisov o varstvu pri delu. Za izdelavo programov so zadolžena obratovodstva s sodelovanjem ustreznih služb.

11. Kaže se tudi potreba po izobraževanju o varstvu za vodilne delavce (vključno delovodje), ker so le-ti odgovorni za varstvo pri delu v svojem obratu. Program mora napraviti kadrovska služba.

12. V okviru Železarskega izobraževalnega centra se mora program varstva pri delu postaviti na višji strokovni nivo (posebni predmet). Pri posameznih strokovnih predmetih pa je potrebno obravnavati varstvo tudi s praktičnega stališča.

13. Delovodje in predelavci morajo dosledno nadzirati delavce, če se pridržujejo predpisov o varstvu pri delu, posebno glede vinjenosti in če uporabljajo zaščitna sredstva (predvsem očala, antifone, maske pri prahu). V nasprotnem primeru delavca ne smejo pustiti delati in ga morajo poslati domov, oziroma ga odstraniti z delovnega mesta. Služba za varstvo pri delu mora predlagati delovni enoti po-

stopek zoper tiste delovodje, ki teh zahtev ne bodo izvajali.

14. Izdelati je treba program usposabljanja vzdrževalcev in vseh delovodij v železarni za nudenje prve pomoči. Program izdela socialno zdravstvena služba, izvaja pa naj se ob pomoči vseh odgovornih oseb v obratovodstvih.

15. Glede na slabo zdravstveno stanje zaposlenih vsled nepravilne prehrane in zaradi pogostnosti obolenj prebavnih organov, mora kadrovska sektor formirati po statutu predviden oddelek za družbeni standard. S tem bi bila poleg ostalega omogočena tudi organizacija in kontrola prehrane v naših menzah, restavracijah in delilnicah.

16. Sugestijo zdravnikov delavski svet železarne sprejme in se v železarni uvede kuhanje toplih osvežilnih pijač — čajev, ki bo nadomestilo škodljivo pitje mrzle gazirane vode.

17. Za boljšo organizacijo rekreacije ter za pravilnejše in smotrnejše razdeljevanje sredstev, je treba v železarni ustanoviti upravni odbor sklada za rekreacijo. Upravni odbor tega sklada upravlja z vsemi finančnimi sredstvi namenjenimi za rekreacijo in z izredno plačanimi dopusti. Istočasno je treba izdelati tudi program rekreacije, v katerem bosta razvidna obseg dejavnosti in razdelitev sredstev. Nosilec te naloge je socialno zdravstvena služba.

18. V okviru predvidene rekonstrukcije plavžev, se mora v najkrajšem času najti pro-

stor za rešilno postajo na plavžu. Za izvajanje te naloge je odgovoren tehniški sektor v sodelovanju s kadrovskim sektorjem.

19. V železarni ni trenutno centra za oživljanje poškodovancev. Zato je treba rešilni postaji I. pri glavnem vhodu dodati še en prostor, kjer bi nudenje prve pomoči lahko organizirali po najspodobnejših metodah.

20. Za skladiščenje samitene in dezinfekcijskega materiala je treba najti ustreznejše prostore v smislu zakonskih predpisov o vskladiščenju takšnega materiala in po določilih varnega skladiščenja vnetljivih tekočin.

21. Zahtevo, da tudi v črni metalurgiji velja zakon o varstvu pri delu v rudarstvu, je treba ponovno dostaviti odgovarjajočim forumom zvezne skupščine, preko združenja jugoslovanskih železarn.

22. Delavski svet železarne je zadolžil direktorja železarne, da čimprej v naših obratih uvede red glede prenatrpanosti, prostih prehodov in drugih vprašanj spoštovanja varstvenih predpisov.

23. Delavski svet železarne je odobril, da se za odobrena sredstva za izboljšanje zdravstvene zaščite nabavijo nekateri aparati, kot je aparat za ugotavljanje zastoja srca, aparat za kontrolo krvnega obtoka in srca, aparat za umiritev srca, dalje en fiksni in tri prenosne eksplozimetre za svetlobno in zvočno signalizacijo prisotnosti butana in propana in da se zgradi preizkuševalna naprava v sivi li-
varni za zračenje 3 žerjavov.

Iz delovne enote šamotarne

Izpolnitev polletnega plana

Ne glede na to, da je delovna enota šamotarna mesečni proizvodni plan za junij dosegla samo z 97,16 %, je polletni plan dosežen s 104,48 %, kar je spričo izpremembe asortimenta in težav, ki jih je delovna enota imela v prvem polletju, vsekakor lep uspeh.

Na drugem rednem zasedanju DS DE, ki je bil pretekli teden, so med drugim razpravljali tudi o težavah o katerih jih je seznanil v svojem poročilu obratovodja. Iz tega poročila je bilo razvidno, da obratovanje samo s štirimi pečmi v jeklarni zmanjšuje porabo kanalske in druge reprodukcijske opeke, seveda pa tudi njeno izdelavo. Tako je zaradi tega že koncem maja in seveda junija meseca v šamotarni primanjkovalo naročil za opeko, kakor tudi za mase. Če bi o zmanjševanju proizvodnje v jeklarne delovne enote vedela v preteklem letu, ne bi zavrnili več drugih naročil raznih podjetij, s tem pa bi si zagotovili normalno obratovanje. Pomanjkanje naročil za mešec avgust tudi ne daje upanja, da bi se proizvodnja nasproti juliju bistveno spremenila oziroma povečala.

Ker se pri izvajanju kvaliteta programa kažejo nekatere malomarnosti in popovršnosti, kot posledica slabe organizacije dela, kontrole ali predelave materiala, se DS strinja s predlogom, da se dosledno izvaja pravilnik o odgovornosti delavcev na delu.

Govorili so tudi o vzdrževanju, ki ima neposredni vpliv tudi na kvaliteto posameznih proizvodov. DS je mnenja, da naj se naročila kakih

opravi ali obvestila izvajajo direktno od vzdrževalca — proizvajalca in ne prek posrednikov, ker je sicer na realizacijo treba redno daljši čas čakati ali pa celo preprečevati o potrebi popravila.

Razpravljali so tudi o predvidenem generalnem remontu Pauker stiskalnice, ki se predvideva v avgustu mesecu. Obratovodja ni mogel dati pojasnila ali so vsi rezervni deli naročeni v inozemstvu, ali ne, ker mora o tem voditi evidenco strojno vzdrževanje. Člani DS iz tega oddelka so v skrbeh, če se bo remont sploh temeljito izvršil, ker tudi sedaj večkrat pride do pomanjkanja rezervnih delov.

Predsednik DS DE je omejen na nujnost programiranja in v zvezi s tem, tudi izdelave finančne analize. Brez tega in brez operativnega plana, ki naj bi bil prilagojen trenutnim potrebam po ognje-vzdržnem materialu Železarne, obrat ne bi smel biti, in o tem bi moral tudi obvezno razpravljati DS.

Nadaljnja razprava se je nanašala še na analitično ocenno, ki resnično ni več realna v odnosu na današnje stanje o številu bolezenske odsotnosti, ki je v izrednem porastu in pa o disciplini, ki jo bo potrebno pri nekaterih tovarših zaostri. aR

Pogovori o samoupravljanju

VARSTVO PRI DELU

V zvezi s temeljnim in republiškim zakonom o varstvu pri delu in pravilnikom, ki ga je dne 17. tega meseca sprejel delavski svet železarne, posredujem v tej rubriki nekaj najpomembnejših novosti, ki jih prinašajo ti zakonski predpisi.

Med te novosti, ki jih prinaša zakon in ki naj bi se uveljavile tudi v praksi je vsekakor — celovitost varstva pri delu. Po temeljnem zakonu bi za to lahko varstvo pri delu označili za celokupnost tehničnih, zdravstvenih, socialnih in drugih ukrepov in sredstev, s katerimi se ustvarjajo varni delovni pogoji oziroma, s katerimi se lahko odpravljajo vzroki poškodb in obolenj delavcev pri delu. Področje varstva pri delu torej ni izključno področje tehnike, kot marsikje še vedno radi razlagajo. Temeljni zakon o varstvu pri delu namreč očitno izhaja iz dognanega dejstva, da poškodbe in obolenja delavcev pri delu nastajajo kot posledica kombiniranega delovanja različnih faktorjev, ki jih je mogoče obvladati z različnimi ukrepi; čeprav seveda ne bi bilo dopustno podcenjevati pomena, ki ga imajo za varno delo tehnični ukrepi in tehnične varnostne naprave, saj so mnogokrat prav te odločilne.

V tej zvezi je posebno pomembno tisto določilo temeljnega zakona o varstvu pri delu (5. člen), ki pravi, da se varstvo pri delu uresničuje in pospešuje vzporedno z organiziranjem in pospeševanjem produkcijskega in tehnološkega procesa, ter sploh delovnega procesa. Varstvo pri delu je

torej sestavni, neločljivi del samega delovnega procesa, element racionalne organizacije dela, faktor, ki ga ni mogoče brez škode prezreti pri prizadevanjih za čim uspešnejšo izrabo delovnih kapacitet, za čim večjo produktivnost dela, za čim vzpodbudnejše delovno vzdušje, za čim večjo sproščenost delavcev pri delu.

Se posebej bi opozoril na značilno določbo 67. člena temeljnega zakona o varstvu pri delu, ki dobesedno glasi: »Vzporedno s strokovnim izobraževanjem in izpopolnjevanjem delavcev na delu, kot tudi pri pridobivanju strokovnih kvalifikacij s praktičnim delom, mora delovna organizacija poskrbeti za strokovno izobraževanje delavcev iz tvarine varstva pri delu«, na način in po postopku, ki ga ureja pravilnik podjetja. To pa seveda v praksi ne predstavlja obveznosti le do delovnih organizacij, pač pa tudi dolžnost delavcev do izobraževanja iz tvarine varstva pri delu, kajti delavec mora v skladu s pravilnikom o varstvu pri delu s pismeno izjavo potrditi, da je usposobljen za delo na delovnem mestu, na katerega je razporejen in da je seznanjen z ukrepi in sredstvi za osebno varstvo pri delu.

Eno od pglavitnih izhodišč v ureditvi varstva pri delu, ki jih uveljavljata tako temeljni, kot republiški zakon o varstvu pri delu, je načelo, da je delovna organizacija glavni nosilec nalog in zadev, s katerimi se izvaja in pospešuje varstvo pri delu. Vsebinsko in pomen tega načela opredeljujeta oba zakona s tem, da dokaj podrobno opredeljujeta pglavitne obveznosti delovnih organizacij zlasti z določbami, ki govorijo:

— o organiziranju, programiranju in izvajanju varstva pri delu;

— o poučevanju in vzgajanju delavcev (tudi organizatorjev dela) o preverjanju poznavanja tvarine varstva pri delu, o občasnih preizkušnjah

ali so delavci, ki opravljajo, vodijo ali nadzorujejo dela, pri katerih je nevarnost za poškodbe ali obolenja večja, zadosti usposobljeni za varno opravljanje takšnih del;

— o občasnih pregledih in preizkušnjah delovnih priprav in naprav s stališča varnega dela.

Delovne organizacije so kot glavne nosilke varstva pri delu pri tem samostojne; njihova najpomembnejša pravica in dolžnost pa je, da organizacijo in izvajanje varstva pri delu uredijo s svojimi samoupravnimi akti, to je s statutom in pravilniki.

Poleg teh norm o varstvu pri delu pa spada med pomembne nove dolžnosti delovnih organizacij tudi obveznost, da v svojih načrtih za delo, v svojih programih razvoja ali v posebnih načrtih izdelajo program ukrepov za varstvo pri delu in da za njegovo realizacijo in za pospeševanje varstva pri delu določijo tudi potrebna sredstva. Namreč po 5. točki 118. člena temeljnega zakona o varstvu pri delu stori delovna organizacija celoten prekršek, če takšnega programa ne sprejme in ne določi sredstev za pospeševanje varstva pri delu. Seveda pa je sam program treba tudi funkcionalno povezati s programom dela in razvoja delovne organizacije, biti mora vanj vsebinsko vključen. Tak program mora imeti tudi vsak načrt za reorganizacijo in rekonstrukcijo. Program ukrepov za varstvo pri delu ne gre torej odvajati od gospodarskih oziroma delovnih načrtov in programov delovne organizacije.

V tej kratki razlagi seveda še zdaleč ni izčrpana vsebina predpisov o varstvu pri delu, toda to tudi ni bil namen te razlage, ker sem skušal v grobih obrisih nakazati le nekaj pglavitnih določil s področja o varstvu pri delu, ne da bi jih podrobneje obdelal.

Stana Hani

Družbeni in materialni pogoji življenja in dela delavcev v indust

V današnji številki zaključujemo objavljane povzetkov tez, ki so jih delegati dobili kot gradivo za delo v posameznih komisijah na II. kongresu sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije, ki je bil 27. in 28. junija v Beogradu. Danes objavljamo povzetke tez II. komisije, ki je obravnavala zboljšanje materialnega in družbenega položaja delavcev, spremljanje in proučevanje problemov, od katerih je odvisen življenjski standard delovnih ljudi in razvojna politika komun.

Zboljševanje materialnega in družbenega položaja delavcev — pogoj nadaljnega napredka

Vse mere, sprejete v okviru gospodarske reforme, zahtevajo uvajanje sodobne tehnologije in opreme za večje rezultate dela, kar naj bo osnova za zvišanje življenjskega standarda delovnih ljudi. Vse te naloge in cilji pa pa se morajo sinhronizirati z nujnimi ukrepi za zboljšanje družbenih, materialnih, delovnih in življenjskih pogojev delavcev, kar je zelo važno pri realizaciji ciljev reforme. Zelo pomemben vir možnosti za uresničitev teh nalog je v povečanju napredka strokovnih in družbenih činiteljev v postavljanju ustreznih sistemov notranje razdelitve in nadaljnem razvijanju samoupravljanja.

Sistem formiranja in delitve dohodka in osebnih dohodkov ter razvoj neposrednega upravljanja mora biti tako sinhronizirano, da bo to dovolj močna materialna stimulacija in osnova osebnega in skupnega angažiranja ter aktivnega odnosa do problemov v vseh fazah dela. Vsa ta prizadevanja morajo vsebovati tudi varnostne ukrepe na delu in vsa vprašanja s področja družbenega položaja delavcev. Sindikati se morajo zavzemati za uresničevanje teh nalog za izboljšanje materialnih in družbenih pogojev življenja in dela delavcev.

Humanizem navedenih rešitev je v smeri prebujanja, razvijanja in neposrednega stimuliranja delovnih ljudi, da stalno krepijo interes za zboljšanje družbenega položaja delavcev in za kar največjo varnost življenja in zdravja delovnih ljudi. S temi cilji je nenehno skrbeti za razvoj sistema dohodka in neposrednega upravljanja, ker samo na ta način bomo pospeševali proces stalnega zboljšanja družbenih in materialnih pogojev dela. Sindikat se mora stalno zavzemati za raziskovanje, odkrivanje in odpravljanje vzrokov problemov, ki se bodo javljali v procesu razvijanja teh procesov. Če želimo, da bo delovna organizacija resnično osnovni nosilec procesa razširjene reprodukcije, potem moramo vse napore usmeriti v to, da ustvarimo pogoje, v katerih bo delovni človek resnično lahko vršil to svojo funkcijo.

Zboljšanje družbenega položaja delavca, kot posledice

razvijanja neposrednega upravljanja in dohodkovnega sistema, bo le-ta vsak dan bolj aktiven udeleženec procesa osvoboditve dela. S tem, ko bo delavec odločal o bistvenih vprašanjih življenja in dela svoje delovne organizacije, bo lahko prispeval k nadaljnjemu razvoju socialističnih družbenih odnosov. Iz teh razlogov morajo subjektivne sile pospeševati razvoj teh procesov. Po obsegu in celotnosti, je to najširše področje človekovega delovanja. V svojem delu mora sindikat skupaj z drugimi dejavniki ustvarjati take pogoje, da bo delovni človek resnično osnovni nosilec pravic in dolžnosti na področju pogojev dela in da bo to sestavni del njegove aktivnosti pri oblikovanju poslovne politike.

Ta vprašanja pa so po svoji naravi in celotnosti taka, da zahtevajo vzporedno aktivnost družbene skupnosti pri reševanju problemov, ki so izven možnosti delovnih organizacij. Te procese je nujno nenehno spremljati in organizirati aktivno in usklajeno delovanje kolektiva in družbe.

V prizadevanjih za čim boljše rezultate v ekonomiji dela imajo delovni kolektivi pomembno nalogo. V programih imajo modernizacijo proizvodnje in drugo, vendar pa enako hitro ne odpravljajo zastarela mišljenja o varnosti na delu. Se vedno je veliko večja skrb za proizvod in za stroj kot za materialne in družbene razmere, v katerih ustvarja delovni človek. V nekaterih primerih gledajo na varnost pri delu le preveč formalno in ekstenzivno, npr. delavcem dajejo med delom hrano, ni pa poskrbljeno, da bi jo dobil na higienski način.

Sindikat mora vztrajati in zahtevati, da kolektivni razpravljajo predvsem o tistih vprašanjih, ki neposredno vplivajo na delovne učinke in funkcije, ki jih opravlja delavec. Delovnim pogojem in varnostnim ukrepom je treba dati ustrezen poudarek in pomen, ker je to sestavni del poslovne politike in ker je brez tega realizacija večjih nalog s področja gospodarjenja nemogoča.

V dosedanji praksi so nastajale precejšnje izgube, ker

se niso pravočasno reševali problemi v procesu ustvarjanja vrednosti. Vse to je negativno vplivalo na zdravje in delovne sposobnosti delavcev, kasneje pa se je to občutilo tudi v delovnem učinku. Iz tega lahko povzamemo, da z načrtno, premišljeno in racionalno politiko pri izboljšanju delovnih pogojev lahko zelo zmanjšamo stroške, obenem pa povečamo zdravje delavcev.

Sindikat mora biti gibalna sila pri izdelavi dolgoročnih načrtov in programov dela za izboljšanje materialnih in družbenih pogojev življenja in dela.

Intencije reforme nam vedno bolj odpirajo spoznanje, da je za boljše izkoriščanje kapacitet nujno neposredno povezovati delovne pogoje in varstvo pri delu s tehnološkim procesom in ekonomiko podjetja. V to smer mora biti usmerjena aktivnost sindikata.

Na delovne pogoje v širšem smislu besede deluje več dejavnikov: delovna sredina, splošna notranja nor-

mativno dejavnostjo. Vendar pa pri teh vprašanjih ne gre samo za nepopolnost, ampak tudi za neupoštevanje predpisov tistih, ki so za to odgovorni. Prizadevanje sindikata in drugih dejavnikov mora biti usmerjeno v izpopolnjevanje in usklajevanje internih predpisov s splošnimi in za njihovo uveljavitev v praksi.

Neodgovorno izvrševanje delovnih funkcij udeležencev v procesu dela ogroža lastno varnost in varnost drugih ljudi. K temu pa sodijo tudi pomanjkljivo preverjanje in definirani postopki pri delu z materiali, pomanjkljivo oblačenje pri uporabi določenega orodja, sredstev, materialov in drugo.

Aktivnost sindikata v prihodnjem obdobju mora veljati povečani osebni in skupni odgovornosti pri izvrševanju delovnih funkcij za varnost človeka na delu.

Pri reševanju vprašanja varnosti pri delu morajo, zaradi zapletenosti, sodelovati strokovnjaki vseh poklicev, ki sodelujejo v tehnološkem procesu. Razen tega pa je

nih organizacij, premestitve na druga delovna mesta z nižjimi osebnimi dohodki in podobno. Največ pritožb je bilo v tistih delovnih organizacijah, v katerih birokratsko — tehnokratske težnje posameznikov kršijo samoupravne pravice delavcev. Iz teh razlogov se mora sindikat prizadevati za dosledno spoštovanje samoupravnih pravic delovnih ljudi, ki so določene z ustavo in drugimi zakonskimi predpisi in samoupravnimi akti podjetja.

Medsebojni odnosi proizvajalcev so važen dejavnik pri angažiranju delovnih ljudi, pri večji produktivnosti dela, pri krepitvi materialne baze in drugem. To problematiko je treba stalno spremljati in proučevati ter odpravljati negativne pojave, ki ovirajo razvoj pravih socialističnih odnosov.

Razvoj demokratizma in samoupravljanja v gospodarstvu vsebuje številne protislovne pojave kot npr. protestne prekinitev dela. Raziskave in analize so pokazale, da protestna preki-

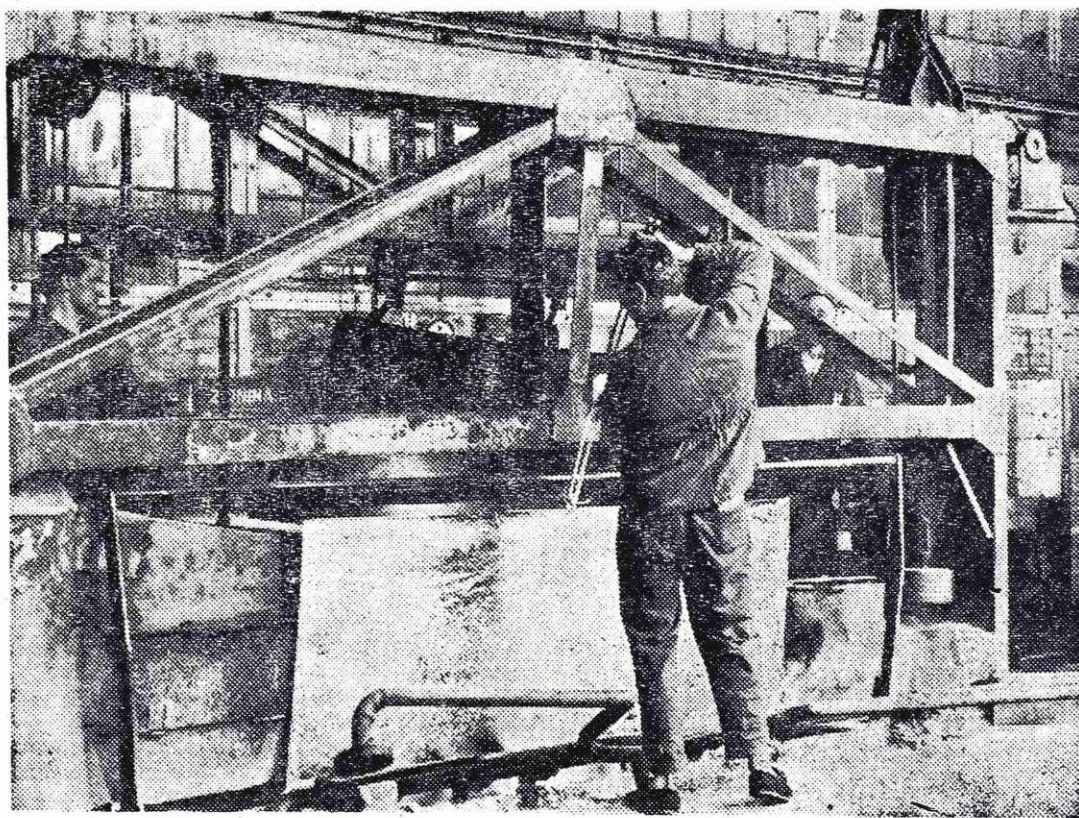
Spremlj katerih lov

Ker živl lavca pr najvažnejš ljenjskega mona to tor, ki bo daljšim vodnji in ju. Življer cev osebr raba pre obla, z komunalne protet, n življenje, ja, prosvet del aktivni področju kat mora ljeti in osnovni teg kreje ako Ker je i šan odvis nikov, mo delavi sti upoštevati Razn teg življenjski celotno. Aicija z mo, za z ga tando mebnih kata se r vi vti v ji kom reatira g ka u kjer goji od l rivljenjski rešanje slonti na ski osnovi. Z šanje dana je c nih rezult njui. Suš naj zato usmerjajo boljš re nja. Rezi

Razvoji č

Zelo p oblike na bene razni v oblinah denja za daro prav ja precejš pone. B mut je t delje anja druž enih osebe do skupne r obine, vk tom mora litiko ob ustranjanja rast življe delovnih lj

Sindikatr jejo na n rajo vpliva zagotovi sl nonskih dviganja r la v gospo cijah in v gospodarsk

Povečati je treba osebno in skupno odgovornost za varnost pri delu...

mativna dejavnost, disciplina pri izvajanju varnostnih ukrepov pri delu itd. Če k delovni sredini uvrščamo: stanje kapacitet proizvodnje, delovne pogoje in sredstva za delo, ogrevanje, zračenje, razsvetljava, varnostne naprave in mehanizme, pomanjkanje sanitarij idr., potem vidimo, da je odpravljanje teh pomanjkljivosti odvisno predvsem od delovnih organizacij samih.

Vsa ta vprašanja bi morala biti zelo jasno in popolno regulirana v internih aktih in v splošni normativni dejavnosti podjetij ter usklajena z eksterno nor-

treba nenehno dvigati strokovnost in se prizadevati, da se dosežki znanosti čim širše upoštevajo pri osebni in skupni varnosti zdravja delavcev. Reševanje teh vprašanj ne sme biti kampanjsko delo, ampak stalno neprekinjeno delo, pri katerem ni dovolj, da sodeluje le ozka skupina strokovnjakov, temveč vsi tisti, na katere se nanašajo varnostni ukrepi.

V dosedanji praksi se skupne in osebne pritožbe predvsem nanašajo na življenjski standard delovnih ljudi, kot: delitev osebnega dohodka, dodeljevanje stanovanj, odpušcanje iz delov-

nitev dela nima političnega značaja, ampak da do tega prihaja zaradi kratenja in deformiranja samoupravnih pravic ter slabosti pri uvajanju sistema delitve dohodka po rezultatih dela in zaradi neobveščenosti delavcev o dogajanjih in objektivnih težavah v kolektivu.

Ker so protestne prekinitev dela protislovne z razvojem samoupravljanja in demokratizma, je potrebna širša in popolnejša aktivnost družbeno-političnih dejavnikov v podjetjih in izven njih, od občine do federacije, pri raziskavi in analizi vzrokov ter njihovem odstranjevanju.

Industriji in rudarstvu

Spremljanje in proučevanje problemov, od katerih je odvisen življenjski standard delovnih ljudi — ena bistvenih nalog sindikata

Ker življenjski pogoji delavca predstavljajo enega najvažnejših činiteljev življenjskega standarda, moramo na to gledati kot na faktor, ki bo doprinesel k nadaljnjim uspehom v proizvodnji in družbenem razvoju. Življenjski pogoji delavcev so posebna in družbena poraba: prehrana, stanovanje, obleka, zdravstveni pogoji, komunalne usluge, preskrba, promet, nabava in kulturno življenje, počitnice, rekreacija, osveta itd.) so sestavni del aktivnosti sindikata na področju standarda. Sindikat mora te pogoje spremljati in proučevati in na osnovi tega prehajati v konkretne akcije.

Ker je reševanje teh vprašanj odvisno od več dejavnikov, mora sindikat pri izdelavi stila in metod dela upoštevati vse te dejavnike. Razen tega pa moramo na življenjski standard gledati celostno.

Akcija za reševanje problemov za zvišanje življenjskega standarda, kot ena pomembnih aktivnosti sindikata, se mora odvijati v prvi vrsti v delovni organizaciji in komuni, tam, kjer se realizira gospodarska politika, kjer se oblikujejo pogoji, od katerih je odvisen življenjski standard. Tudi reševanje teh vprašanj mora sloneti na analitično študijski osnovi.

Zvišanje življenjskega standarda je odvisno od doseženih rezultatov v gospodarjenju. Subjektivni dejavniki naj zato svojo aktivnost usmerjajo v doseganje čim boljše rezultate poslovanja. Rezultati na področju

družbenega standarda pa bodo doseženi le, če bo aktivnost grajena na analizi vseh faktorjev, ki določajo življenjske in delovne pogoje. Med te faktorje poleg drugih sodijo tudi: gibanje zaposlenosti, izkoriščanje fonda delovnega časa in drugo. Zaposlovanje postaja vedno bolj aktualen in akuten problem. Sindikat ni podpiral prakse nekaterih podjetij, ki so povečevale produktivnost izključno z zmanjševanjem zaposlenosti. Zavzemal se je za optimalno izkoriščanje kapacitet in za razvoj integracijskih procesov, seveda ob upoštevanju potreb tržišča.

Zaposlovanje viška v delovnih organizacijah se mora reševati na osnovi jasno osvojenih stališč. Pregledati je treba vse realne možnosti za zaposlovanje v delovni organizaciji ali izven nje. Pri proučevanju teh problemov morajo sodelovati vsi družbeno politični in drugi dejavniki.

Družbene skupnosti v celoti, predvsem pa občine morajo proučiti vse možnosti za zaposlitev viška delovne sile, tako iz industrije, kot iz terciarnih dejavnosti (obrt, trgovina, gostinstvo, turizem), s tem, da se ustvarjajo pogoji za razvoj teh dejavnosti.

Zaposlovanje delavcev v tujini je v sedanjih razmerah normalen pojav, vendar mora biti to usmerjeno in organizirano. Družbeni dejavniki, ki so odgovorni za to, morajo skrbeti, da bodo tem delavcem zagotovljeni boljši delovni in življenjski pogoji.

Razvojna politika komune — pomemben činitelj družbenega standarda

Zelo pomemben je vpliv občine na delovne in družbene razmere delavcev, ker v občinah ostane največji del denarja za življenjski standard prav tako pa se ustvarja največji del materialne porabe. Bistvena vloga komune je tudi z vidika opredeljevanja odnosov v delitvi družinskih proizvodov na osebe dohodke in fonde skupne porabe. Dejavniki občine, vključno s sindikatom, morajo vplivati na politiko občine v pogledu ustvarjanja predpogojev za rast življenjskega standarda delovnih ljudi.

Sindikalni organi, ki delujejo na nivoju občine, morajo vplivati, da se v občini zagotovi skladen razvoj ekonomskih odnosov v smeri dvigovanja produktivnosti dela v gospodarskih organizacijah in v smeri napredka gospodarske aktivnosti tako,

da se prek tega ustvarjajo pogoji za stalno rast družbenega standarda.

V občini se rešujejo mnoga vprašanja s področja standarda. Pravilno usmerjena sredstva komune bo osnova za odpravljanje vzrokov, ki bi lahko privedli do višjih življenjskih stroškov. Prerazdelitev na področju porabe se vrši vzporedno z gibanjem cen. Le-te pa se med drugim oblikujejo tudi odvisno od stopnje organiziranosti trgovine, politike delitve dohodka, organizacije preskrbe občanov, trgovinske mreže in njene tehnične opreme, gibanja cen industrijskega blaga za široko potrošnjo itd. V okviru občine se s tem oblikujejo pogoji gospodarjenja komunalnih organizacij, kar pa seveda vpliva na družbeni standard. Sindikat mora spre-

(nadalj. na 8. strani)

MIHA KLINAR ČAS NA BREZCESTJU

VI. del VELIKI PETEK

63. nadaljevanje

Lovro se ne ustavlja ob tej gneči. Ni kadilec. Toda tudi ko bi bil, bi se najbrž ne prerival v tej gneči, da bi prišel do dobrih in poceni cigaret. Od vsega, kar je včeraj in danes doživel, je utrujen.

Zakaj je sploh odšel od doma? Ko bi bil pri ženi in otrokih, bi se ga ta tesnoba niti ne polastila. Dom je edino zavetje, kjer se človek lahko skrrije in pozabi na vse, kar ga teži. Tudi skrbi, te večne spremljevalke ljudi, ki nimajo drugega kakor svoje roke, ustvarjene za delo, s katerim bogatijo druge, človek lažje prenaša ob dobri ženi, ki ga razume in mu s svojo dobro besedo in nežno ljubeznijo daje moči in vero, da bodo minile. Zato ljudje, ki imajo dobre, razumevajoče žene, nikoli ne utonejo v brezupno in zmorojo premagati sleherno težavo. Žena je tisti čudež, ki lahko napravi iz moza velikana, če je taka kakor njegova. Zato se bo vrnil domov. Morda ga bo potem minila tudi ta čudna tesnoba, ki ga zastruplja s strahom pred prihodnostjo. Samo za otroka bo kupil v bližnji slaščičarni nekaj sladkarij, potem pa se bo takoj odpravil domov. Če bo dobro stopil, bo v dobrih dveh urah doma.

Toda slaščičarna je zaprta. Tudi urar, ki ima lokal poleg slaščičarne, je, kakor je videti, danes že zaprl lokal. Najbrž je odšel v cerkev k popoldanskim velikonočnim molitvam. Oba lokala sta v hiši advokata Stanovnika, krščanskega socialista, ki je pred tremi leti bil poslanski kandidat na listi združene opozicije. Čeprav je bil vzoren krščanski človek, so ga takrat skoro vsi duhovniki napadali s prižnice in ga imenovali »garjevo ovco«. Nekateri so celo zahtevali, da bi ga izobčili iz cerkve in mu prepovedali prihajati k svetim opravilom in prejemati zakramente.

Pa je bil pošten človek, pravi kristjan, in ne samo kristjan na zunaj, kakor je bil radovoljski advokat Šmajd, ki so ga duhovniki dvigali v nebesa in mu tako pomagali nabirati volivce. Tudi on bi skoro volil dr. Šmajda, pa se je pred volilno skrinjico premislil in oddal glas za dr. Stanovnika, čeprav so ga dolžili sodelovanja z nasprotniki svete cerkve. Spuščene zaves na Stanovnikovih hiši so ga spomnile tistih dni, čeprav samo mimogrede, ko je hotel v slaščičarno.

Če je slaščičarna zaprta, bo stopil do najbližje trgovine. Zato hiti mimo Boštjanovega hotela, ki se kakor velika bela kocka s svojim vogalom zajeda na cesto, prašno in netlakovano, in jo ozi skupaj s hotelom Triglav na nasprotni strani ceste. Ti dve stavbi in carinarnica, kamor se je pred leti preselil občinski urad, so zaradi svojega mestnega videza v kričočem nasprotju z drugimi stavbami tega, komaj dvanaest let starega mesta, ki je bilo stoletja samo industrijski trg in mu bo le težko dati mestni videz v tej dolgi, ozki in sivi dolini, kjer zavzemata ves prostor, ki bi ga bilo mogoče pozidati v mesto, postaja pomembno železniško križišče s številnimi tiri, položnimi v osrčje doline, in tovarna, ki je s svojimi topilnicami in drugimi obrati zasedla ves levi breg Save in ki izteza svoj črni žlindrasti jezik proti vzhodu kakor ogromna predpotopna pošast, ki je v zadnjih petih letih pogoltnila vse že skoro ves vzhodni del doline.

Le malo ljudi je na ulici. In še tem se mudi. Morda v cerkev ali pa domov kakor njemu, ki bo stopil samo še v trgovino. Toda s hotelskih stopnic ga nekdo pokliče.

Bregar je. Le kaj mu spet hoče?

— Slišiš!

— Bil sem pri sestri. Zaman te je čakala, da prideš na kosilo.

— Nisem te klical zaradi tega! Nekdo mi je povedal, da te je videl, ko si stikal po utrdbah.

— Seveda sem.

— A meni si rekel...

— ...da nisem ničesar našel.

— A če vseeno si in mi nočeš povedati?

Bregarjev pogled je vprašujoč.

— Če si puške skril in bi jih našli, se ne izgovarjaj name, da sem ti naročil.

— Zakaj si mi potem sploh naročil, če se seš da bojiš?

— Ne bi rad izgubil glave in napravil tvoje sestre za vdovo. Sicer pa ti sedaj lahko povem, da ti tega nisem ukazal, da bi se s temi puškami borili proti Nemcem in Italijanom, marveč proti komunistom. Dr. Šmajd trdi, da bi samo komunisti lahko v tem trenutku napravili kako neumnost in nam škodovali pri naših prizadevanjih, da bi od novih oblasti izprosili slovensko državnost ali vsaj avtonomijo ali protektorat, kakor ga imajo Čehi. Toda zasedbene oblasti bi nam morda tega ne verjele. Zato mi povej, si našel kaj orožja ali ne?

— Povedal sem ti.

— Pa si govoril resnico? Če je nisi, si pripiši sam sebi, če bodo našli puške pri tebi.

— Bom, gospod svak.

— Ne posmehuj se. Časi so preresni. Usoda našega naroda je v rokah milosti ali nemilosti zasedbene vojske in v naši lojalnosti do zasedbenih oblasti. Zato...

— Gospoda, — ju tedaj zmoti mlad fant; kljub prepovedi, da je vožnja s kolesi prepovedana, se je pripeljal s kolesom in se ustavil, ne da bi stopil z njega.

— Kdo si? Kaj bi rad? ga Bregar mračno pogleda.

— Sovražnik se bliža mestu. Pošteni Slovenci mu bodo pokazali prezir. Nobene zastave! Nobenega človeka na ulici, le izdajalci kakor oni na občinskih stopnicah...

— Smrkavec! — vikne Bregar.

— Fant ima prav. Jaz grem, — pravi Lovro.

— Smrkavec, kdo je izdajalec? Naj pokličem policijskega komisarja? Ali veš, s kom govoriš?

— Vidim! Z Judežem Iškarjotom!

Bregar se požene proti mladeniču, toda mladenič je že pognal kolo.

— Judež Iškarjot? Torej je tudi ta videl v njem Judeža, — razmišlja Lovro in gleda, kam bi se najhitreje umaknil.

— Slišiš, nobene besede, da sem te jaz nagovarjal k zbiranju orožja.

— Brez skrbi! Sram bi me bilo!

— Pazi, da ne boš teh besed nekoč obžaloval! Ko bi ne bil moj svak, bi...

Lovro ne sliši več, kaj Bregar govori, marveč razmišlja, kam bi se umaknil. Do sestre je predalet. A tudi, ko bi bilo blizu, bi ne šel. Ko bi imel v tem koncu mesta kakoga znanca, bi se zatekel k njemu.

Pa saj ga ima! On, ki razume človeške tegobe in žalost, On, ki daje vsem, ki s srcem verujejo vanj, uteho in tolažbo, je blizu. On, ki je umrl davno nekoč na današnji dan, da bi s svojo smrtjo odrešil in poveličal človeštvo, je blizu. K njemu bo šel, v cerkev...

Naglo stopa mimo občine. Na ulici je tišina, ki jo moti samo šum vode, padajoče v korito bližnjega vodnjaka. Pregled na cesto pod cerkvijo mu zapira Tršanova gostilna. Cesta med njo in razvpito kavarno »Pariz« je še ožja kakor pred Boštjanovim hotelom. Ko pride do tja, je ulica zopet ravna in pregledna vse do župnišča, ki se skriva za orožniško postajo, in do hiše poleg novega gasilskega doma. Nikogar ni na njej, kakor da je izumrla, dokler ne zasliši brnenja in čudnega tuljenja.

Avtomobil je. Čuden, zaprt avtomobil. Počasi, zelo počasi vozi, potem pa se ustavi pred stopnicami, ki vodijo med Jurešovo in Balohovo hišo k cerkvi. Šele sedaj, ko sta si skoro iz oči v oči, Lovro opazi, da je oklopnik, takoj nato pa zagleda na cesti pred orožniško postajo sivozelena kolono v zelenih čeladah.

Nemci? — mu ulica zapleše pred očmi z nemškim križem vred, ki ga je istočasno s kolono opazil na oklopniku. Kakor pijan se opoteče navzgor po stopnicah z občutjem, da mu bo zdaj zdaj zalajala v hrbet nemška strojnica, a sliši samo korake v podkovanih čevljih, ki drobno cesto v prah in ki se jim ne pozna utrujenost dolge poti. To so koraki zavojalcev.

Kakor da bi udarjali bobni smrtno koračnico...

7

Cerkve je na pol prazna; večina ljudi se je porazgubila v bregu nad cerkvijo, kjer izza drevja opazujejo vojsko sivih čelad, ki koraka v mesto. Tudi duhovniki v klopih pred oltarjem niso zbrani in turobno petje o Kristušovem trpljenju ni tako ubrano kakor ob nekdanjih velikih tednih. Lovro upira oči h križu, da bi kakor vselej, kadar je bil žalosten in nesrečen, našel uteho ob pogledu na Križanega. Toda razpetega Kristusa pokriva blago, vijoličasto modro kakor oprana delovna obleka, v obliki zr.aja, kakršne delajo iz papirja otroci.

Mirko Pikon med najboljšimi v prvem polletju

Družbeni in materialni...

(nadalj. s 6.—7. strani)
Ijati vso to dinamiko in konkretne akcije morajo biti usmerjene tako, da vplivajo na rast standarda.

Tudi problematika socialnega zavarovanja delavcev se občutno kaže na življenjskem standardu. V prihodnjih sistemskih rešitvah zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja se morajo najti ustrezne rešitve, ki bodo postavile porabo v realne okvire. Mehanizem financiranja socialnega zavarovanja mora zagotoviti stalen vir dohodkov za uresničitev pravic socialnega zavarovanja tako, da razni omejitveni ukrepi ne bodo ogrozili življenjskega standarda. Na tem področju bo moral sindikat razviti celotno in dolgoročno politiko s tem, da v to akcijo vključuje čim več delovnih ljudi — zavarovancev, ki so neposredno zainteresirani, kako se deli denar za socialno zavarovanje.

Zelo pomembna je tudi aktivnost sindikata na področju počitka in rekreacije kot elementa življenjskega standarda. Sindikat mora zagotoviti potrebne pogoje in sredstva za počitek in rekreacijo delavcev ter spodbujati delavce k rekreativni dejavnosti.

Sindikat se mora zavzemati za akcije, ki bodo osvobodile zaposlene starše družinskih in gospodinjskih obveznosti. Delovanje za zboljšanje življenjskega standarda mora vsebovati tudi ustvarjanje materialnih po-

gojev za ustanavljanje servisov za moderne in kvalitetne usluge za gospodinjstvo ter gradnjo in ustanavljanje vzgojno varstvenih zavodov. Nosilke izgradnje teh objektov morajo biti občine, ki v ta namen tudi zbirajo sredstva delovnih organizacij.

Predmet razprav v sindikalnih organizacijah mora biti tudi vprašanje družbene prehrane in razvoj storitvenih dejavnosti. Sindikat bo moral poleg navedene problematike proučevati in spremljati uporabo komunalnih uslug, stanje, raven in učinkovitost zdravstvenega varstva, izgradnjo stanovanjskega fonda in objektov družbenega standarda, razvoj otroškega varstva in drugo. Proučevanje in spremljanje teh vprašanj je zelo pomembno za spoznavanje celostne problematike življenjskih in delovnih razmer ter standarda delovnih ljudi.

Misl

Človeška zaslepljenost je najbolj nevaren sad napuha; ker ga hrani in redi, mu brani, da bi spoznal zdravila, ki bi ublažila bedo in ozdravila napake.

Pogrebni pomp bolj povzdičuje, nečimrnost živih kakor čast mrtvih.

Kdor ni okusil nevarnosti, ne more jamčiti za svoj pogum.

La Rochefoucauld

Štiri koristne obratne izboljšave mizarja Mirka Pikona

V prvem polletju letošnjega leta je bil med številnimi iznajditelji, novatorji in racionalizatorji prav gotovo najbolj uspešen avtor štirih malih, toda zelo koristnih obratnih izboljšav, prvi mizar iz gradbene mizarne MIRKO PIKON.

V mesecu februarju je predložil v oceno predlog izboljšave pogona mizarkega rezkalnega stroja s klinastimi jermenici. S tem je na mizarškem stroju občutno zmanjšal stalne kvare in zastoje ter omogočil nemoteno delo. Istočasno pa bodo tudi znatno nižji proizvodni in vzdrževalni stroški.

S tehnično izboljšavo št. 1757 je Mirko Pikon na mizarški krožni žagi omogočil točno paralelno rezanje raznih predmetov in izdelkov. Z novim, dodatnim paralelnim vodilom je avtor na krožni žagi občutno povečal delovno varnost zaposlenih in kvaliteto izdelkov.

Tehnična izboljšava št. 1758 predstavlja koristno novost na mizarški tračni žagi, ki se je pred avtorjevo izvedbo napenjalo z utežjo in drogom, avtor pa je odstranil napenjalni drog in utež in ju zamenjal s spiralno napenjalno vzmetjo, ki je v vsakem pogledu mnogo bolj funkcionalna kot napenjalni drog z utežjo. Tudi s to malo, toda koristno obratno izboljšavo, je uspelo avtorju povečati ne-

moteno obratovanje mizarke tračne žage, obenem pa je izboljšal delovne pogoje zaposlenih mizarjev.

Vsi trije koristno izvedeni predlogi so bili pozitivno ocenjeni od strokovnjakov in izvedencev, člani komisije DS za oceno tehničnih izboljšav pa so avtorju na osnovi koristi in prihrankov priznali spodbudno odškodnino v višini 600 N din.

V mesecu aprilu pa je isti avtor predložil v oceno letos že četrti izboljševalni predlog št. 1766: »Oprema žerjavnih kabin v hali jeklarne s steklenimi stenami«. Delo žerjavovodij v hali jeklarne nad livno jamo in pečmi je zelo naporno in odgovorno. Z uvedbo nujno potrebnega dvajanja svežega zraka (tehnična izboljšava Borisa Kosa) v notranjost žerjavovodskih kabin je bilo potrebno le-te čim bolj zatesniti in zastekleniti. Zaradi pomanjkanja prostora je bila izvedba težka. Z izredno prizadevnostjo in veliko strokovno-tehnično zmogljivostjo in z večletnimi izkušnjami je Mirko Pikonu v vsakem pogledu uspelo izdelati nov tip zasteklenih,

preglednih in zračnih kabin na žerjavih v hali jeklarne nad livno jamo in pečmi. S to tehnično izboljšavo je avtor omogočil uspešno prezračevanje žerjavovodskih kabin in ugodne klimatske pogoje za žerjavovodje v martinarni.

Mirko Pikon, avtor štirih malih, toda zelo koristnih obratnih izboljšav, je na ta način dokazal, da lahko vsak član našega kolektiva prispeva svoj delež k cenejšemu, boljšemu in nemotenemu obratovanju. Posebno velik in pomemben pa je prispevek Mirka Pikona k povečanju delovne varnosti mizarjev in žerjavovodij v hali martinarne.

Prav gotovo zasluži uspešna prizadevnost prvega mizarja gradbene mizarne največje priznanje, kajti vse štiri izboljšave je avtor izvedel po lastni iniciativi na osnovi večletnih izkušenj in temeljitega poznavanja potreb zaposlenih na nevarnih in odgovornih ter zahtevnih delovnih mestih. Zahvaljujemo se mu za njegovo uspešno prizadevnost ter mu čestitamo za doseženi delovni uspeh, ki naj bo njemu in vsem ostalim mizarjem ter vzdrževalcem in proizvajalcem v spodbudo.

Zuro

Lepo je v naši domovini biti mlad...

Z brzovlakom »Dalmacija expres« se je v petek zjutraj 30. junija odpeljalo 105 učencev osnovne šole »Prežihov Voranc« v spremstvu sedmih vzgojiteljev na morje in sicer v letoviški tabor jeseniškega TVD »Partizan« v Baško na otoku Krku, od koder so se po dvanajsturnem letovanju vrnili zdravi in od sonca zagoreli prejšnji četrtek 13. julija — prav tako z »Dalmacija expresom«.

Z Gorenjske je brzovlak zdrvel mimo mnogih manjših in večjih železniških postaj, za nami so ostajale vasi, tovarne in kmetije, delavske hišice ter vile; iz Ljubljane je hitel po Ljubljanskem barju mimo Cankarjeve Vrhnike prek Notranjske in mimo Postojnske jame s čudežnim kamnitim svetom kraškega podzemlja. Doslej temnozele ne smrekove gozdove so zdaj zamenjali kraški bori, vrstile so se zidane ograje proti burji in že smo v Pivki na Krasu zapustili dvotirno železniško progo, ki pelje proti obmejni Sežani in dalje v Trst, naš brzovlak pa je hitel proti Reki in sinjemu morju, ki je mirno valovilo v Kvarnerskem zalivu med Istrskim polotokom z Učko in Dinarskim gorstvom z Velebitom.

Nad morjem in gorami je v lepem jutru žarelo sonce, ki je obetalo vroč dan nad našo največji izvozno in uvozno luko z ladjedelnici in žitnim silosom.

Po postanku na Reki smo se vkricali na belo ladjo »Vuk Karadžić« in ko je ob 14.15 uri popoldan zazvonil ladijski zvon, so motorji zahrneli in takrat se je beli brod »jeden od pjesnika« izvil iz reške luke in počasi plul mimo naših in tujih prekooceank in linijskih ladij ter obalne plovbe. Sele z ladje je naš pogled lahko objel ves reški zaliv, številne nove stolpiče in stolpnice ter stanovanjske bloke nad Reko in Sušakom, ki sta se v novi Jugoslaviji zila v eno mesto, čeprav ga je ponikalnica Riječina nekoč kot državna meja delila na jugoslovanski Sušak in na italijansko Fiume; nad Riječino gleda v daljavo romarska cerkva Trsat in razvalina gradu Frankopanov, do koder pripelje izletnike in romarje čez tristo kamnitih stopnic, ali pa mestni avtobus po asfaltni cesti po ovinkih in zavojih med vilami sredi cipres, oljk in smokev.

Pod vznožjem Velebita je v Bakarskem zalivu novo, veli-

ko pristanišče za največje tovarne ladje prekooceanke, sledi reška rafinerija in že se vrste stari obmorski kraji — Kraljevica s Frankopanskim gradom, Crikvenica s počitniškim domom železarne Jelenice, Novi Vinodol in končno Senj s slikovito trdnjavo Nehaj, od koder so nekaj stoletij uskokki gospodarili po morju, danes pa senjski hoteli in vile ter zasebne hiše sprejemajo domače in tuje letoviščarje, ki se kot moderni nomadi selijo v avtomobilih in avtobusih po prekrasni jadranski magistrali, dalje proti jugovzhodu — mimo Šibenika s slapovi reke Krke, mimo Zadra in Splita proti biseru Jadrana Dubrovniku in dalje proti Črnogorskemu primorju.

Naš »pesnik« brod je iz Senja, kjer se rojeva silovita senjska burja, zaplul skozi Senjska vrata med skalnatim in neobljudenim otokom Prvič (na njem se pasejo le tropi ovnov in roji čebel) in otokom Krkom, ki je največji otok med otoki Jadranskega morja; po velikosti obsega 410² površine, od Hrvaškega primorja pa je na najožjem delu oddaljen le 600 metrov od celine. S celine prevažata dva trajekta šte-

Mesec groze na Gorenjskem

Julij 1942 je bil mesec najbolj strahotnega in barbarškega terorja, ki so ga počeli Nemci na Gorenjskem v času 1941–1945. Že 1. julija 1942 so v Mostah pri Žirovnici ustrelili 29 talcev kot maščevalni ukrep za požig železniškega mostu, ki ga je 29. junija 1942 zažgal Cankarjev bataljon in za dvajset dni onemogočil vsak tovorni transport na progi Jesenice–Ljubljana. Ko je dne 4. julija 1942 četa Kokrškega bataljona napadla nemški policijski avtomobil, so naslednjega dne pridivljali Nemci z močnimi policijskimi oddelki v Kokrško dolino, kjer so požgali več hiš in postrelili več talcev, večje število prebivalcev pa odpeljali v internacijo. Dne 8. julija 1942 so Nemci ustrelili 49 talcev na Zavrhu, naslednji dan, dne 9. julija 1942, pa se je razbesnel nemški požigalski in morilski bes nad vasjo Koreno, ki so jo zažgali in pred požigom privezali k hišnim durim vse moške, ki so zgoreli živi. Istega dne so Nemci počeli podobna grozodejstva v Tuhinjski dolini, kjer so zažgali vasi Gradišče in Lom z moškimi vred, v kolikor so jih našli doma. Dne 10. julija 1942 so Nemci ponovno streljali talce na Golniku in jih ustrelili deset.

Od 13. do 17. julija 1942 so bile enote Gorenjske in Sta-

jerske grupe odredov (slednja je bila prav ta čas na pohodu preko Gorenjske in Koroške na svoje operativno področje na Stajersko pod vodstvom kasnejšega komandanta Glavnega štaba NOV in POS Staneta Rozmana) težke boje z močnimi nemškimi enotami na Gabrški gori, pri Lučinah in na področju Blegaša. Komandant Gorenjske grupe odredov je bil tedaj Jože Gregorčič-Gorenjc, politični komisar pa Lojze Kebeš Stefan. Gorenjsko grupo sta takrat sestavljala Gorenjski in Kokrški odred, imela pa je nalogo, da organizira tudi Koroški odred in prižge plamen vstaje tudi na Koroškem, česar se je kmalu lotil Matija Verdnik-Tomaž. Gorenjskemu odredu pa sta v tistem času poveljevala komandant Polde Stražišar in politični komisar France Potočnik.

V času teh bojev pa se je nemški teror nad civilnim prebivalstvom nadaljeval z nezmanjšano srditostjo in nečlovečnostjo. Dne 16. julija 1942 je padlo v Kovorju pri Trziču osem talcev. Dne 17. julija 1942 so Nemci deportirali petdeset družin s Hrušice v nemška taborišča, teden kasneje, dne 24. julija 1942, pa sedemindeset družin iz Gorij. Med tem časom so dne 20. julija 1942 Nemci požgali vasi Hrastnik,

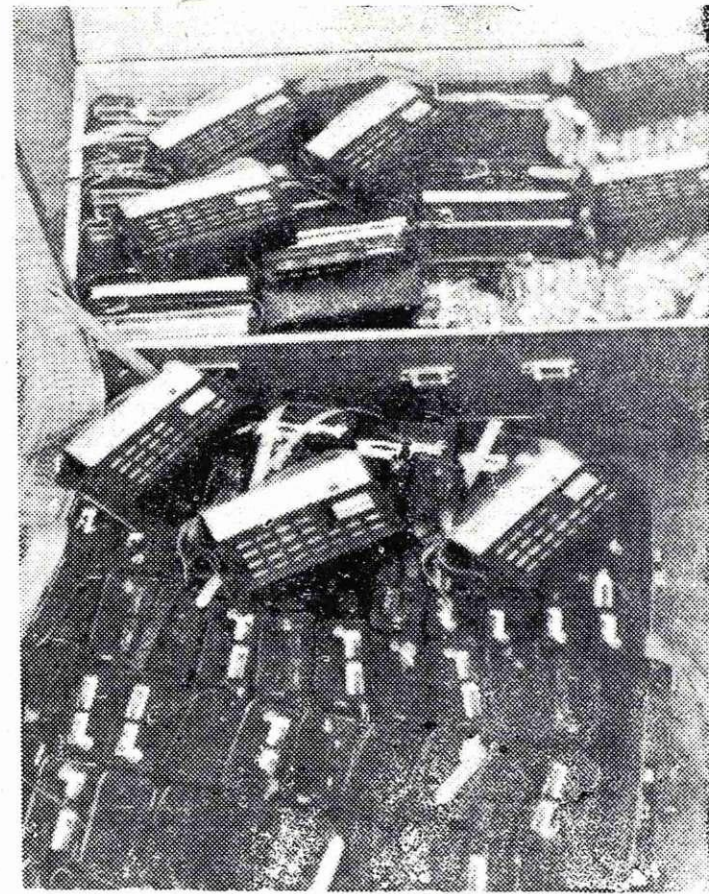
Sovodenj in Kantar, moške, ki so jih našli doma, pa postrelili. S tem pa nemškega nasilja v juliju 1942 še ni bilo konec. Dne 27. julija 1942 je doživela Hrušica svoj krvavi dan. Dan poprej so borci Cankarjevega bataljona napadli nemški vojaški avto in ga uničili. Pri tem sta bila ubita tudi dva višja nemška oficirja. To akcijo so Nemci maščevali z ustrelitvijo šestinštiridesetih talcev. Padli so: Ernest Ambrožič, Franc Ambrožič I, Franc Ambrožič II, Ivan Ambrožič, Alojzij Burnik, Lado Črnologar, Mirko Dolžan, Gabrijel Gorjanc, Edi Hojak, Jala Jamšek, Boško Jerman, Anton Ješe, Maks Kačman, Jože Klemenc, Valentin Klemenc, Matija Kobentar, Avgust Krivec, Dominik Krmelj, Rudolf Likovič, Alojz Lipovšek, Franc Lipovšek, Alojz Majcen, Viktor Majetič, Egidij Marinič, Ludvik Markizeti, Valentin Martinčič, Alojz Masterle, Milan Medvešek, Franc Mrviza, Jože Mur, Alojzij Petač, Jože Pajer, Franc Pograjšek, Franc Polka, Franc Potočnik, Joža Potočnik, Janko Preželj, Valentin Puc, Mirko Purkart, Stanko Razinger, Lovro Tepina, Valentin Tepina, Drago in Jože Vidic. Naslednjega dne so Nemci ustrelili v Dupljah in v Podbrezjah štirinosemdeset talcev, na vr-

tu begunjske mučilnice pa še dva talca.

Mesec julij 1942 je najbolj krvavi mesec v času nemške okupacije na Gorenjskem, obenem pa odraz popolne nemoci nemške vojske proti partizanskemu načinu vojskovanja. Zato so Nemci hoteli čimbolj ustrahovati pre-

bivalstvo v dolini, da ne bi pomagalo partizanom, obenem pa ga ponižali za prebivalstvo nižje vrste, saj so 2. julija 1942 do preklica prepovedali Slovincem vožnjo s kolesi, motorji in avtomobili ter vsako zahajanje v gostilne in druge javne prostore.

Miha Klinar

Budnost carinskih organov preprečuje tihotapljenje. Na sliki zajeti tranzistorji (glej članek na 10. strani)

vilne avtomobile in avtobuse na otok Krk; tako je otok Krk povezan s celino tudi z morsko cesto poleg parnikov še s trajekti; obetajo pa, da bodo na otoku zgradili tudi letališče, kjer bodo pristajala pot. letala s petičnimi tujci; to je turistična pesem bližnje prihodnosti. Otok Krk pa je s celino povezan še s hladnimi podzemskimi izviri, ki se pod morjem pretakajo z Velebita; tako vsaj pravijo domačini. Podzemni izviri napajajo tudi dvojne skladkovodnih jezerc na otoku, dajejo pa tudi živo vodo edini stalni rečici na otoku Veliki Riki ali Suhi Ričini, ki teče po dolgi Baščanski dragi med najvišjima hriboma Hlam (visok 556 m) in Vidomhlamom, ki pa je nekaj metrov nižji kot prejšnji. Že z ladje smo zagledali jeseniški tabor sredi zelenih borov, tabor namreč leži v mali kotlini Bunculuka ob suhi hudourniški strugi; nad taborom je v rahlem vetriču plapolala slovenska zastava. V nekaj kilometrov dolgem zalivu Baščanske grape leži staro mesto Baška s pristaniščem, v katerem je pristal naš »pesnik« brod »Vuk Karadžić«.

Na pomolu je kolonija izstopila, sprejeli so jo člani jeseniškega Partizana tov. Tome Svetlin, upravnik Goričel in ekonom Felečar —

razigran smeh in krepak stisk rok v pozdrav — in že je kolona krenila iz Baške po pešpoti ob morju do jeseniškega tabora. Pred tremi leti je jeseniški tabor bil na drugem koncu Baške, sedanj pa ima naravnost idealno lego z lepim lastnim zalivom; med bori se vrste šotori in lesene hišice, ki so pred leti stale v Kaštelu Lukšiču in Biogradu na morju v počitniškem taboru železarne Jesenice; obema taboroma so takrat potekle najemne pogodbe in tako se zdaj lesene vikend hišice, izdelek Jelovice iz Skofje Loke in Edelita Ljubljana družno vrste s šotori poleg dveh pokritih obednic, kuhinje in upravne hišice s skladiščem.

Brž smo razmestili 105 člansko družino — v hišice dekleta, dečke pa v šotore — in že so se v čistem morju v zalivu pod taborom osvežili s kratko kopeljo — kar je zadoščalo za prvi dan po vožnji z brzovlakom in ladjo. Ob devetih je taborni zvoznec naznanil, da je bilo treba zlesti pod šotore in oditi v hišice, ob desetih pa so utrujeni taborniki zaspali ter sanjali o modrem morju pod zvezdnatim nebom. S hribom ja zavel prijeten hladni vetrič, morje je skrivnostno šumelo, na rtih Skuljica in Karžica na sta se izmenoma

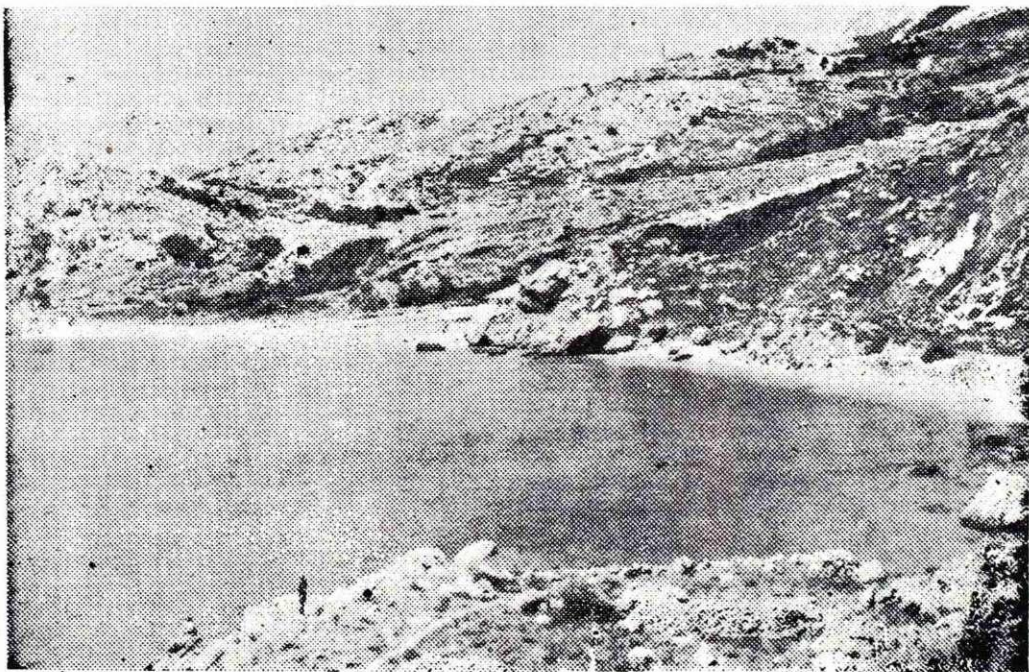
prižigala in ugašala morska svetilnika. Njima so se pridružile močne svetilke baščanskih ribičev, ki so pozno v noč in v rano jutro z mrežami lovili plavo ribo, skuše, sardine in sardele, ki jih bodo naslednje jutro prodali v ribarnici in na obali, po hotelih in počitniških domovih, nekaj kilogramov pa bodo odnesli na svoje domove.

Upravni odbor TVD »Partizan« Jesenice je za svoj počitniški tabor sestavil pravilnik za red in disciplino, po

katerem smo se sporazumno ravnali tudi mi. Ob sedmih zjutraj je taborni zvoznec budil zaspance, sledilo je umivanje in pospravljanje, nato pa so se zbrali v vrstah pri jutranjem zboru in med pesmijo »Lepo je v naši domovini biti mlad« se je dvignila slovenska zastava na drogu sredi tabora, ki bo tako vsak dan plapolala do večernega zbora. Pesmi je sledila jutranja telovadba, ki je razgibala in povsem zbudila še zadnje mlade letoviščarje, ki bi se morda ob tej uri

doma še enkrat obrnili na drugo stran; za zajtrk je bila bela kava s kruhom ali čaj, po zajtrku pa obvezno kopanje; ob desetih so za malico dobili kruh z marmelado ali s cvetličnim medom ali z jetrno pasto; po okusnem kosilu, ki so ga v taborni kuhinji skrbno pripravile štiri kuharice, je sledil obvezen počitek, nato kopanje in sončenje ter senčenje, da nežne kože ne bi opekli ultravioletni žarki;

(nadaljevanje v prihodnji številki)

Uporabniki cest

(Nadaljevanje in konec)

3. člen

Pri voznikih motornih vozil kategorije C in D ne sme biti ostrina vida na vsakem očesu posebej brez korekcijskih leč manjša kot 0,8; ali na enem očesu 1,0, na drugem pa najmanj 0,6 do 0,7. To ostrino je dovoljeno doseči s korekcijskimi lečami, ki pa ne smejo biti močnejše kot 4,0 dioptrij; pri tem mora biti vidno polje obeh oči popolnoma normalno.

Hujši defekti (anopije) in lažji defekti (protanomalije) so razlog, da spozna zdravnik voznika za nezmožnega voziti motorno vozilo.

4. člen

Pri voznikih motornih vozil kategorij A, B in F ne sme biti ostrina vida brez korekcijskih leč ali z njimi na enem očesu manjša kot 0,7, na drugem pa ne manjša kot 0,1; ali na enem očesu ne manjša kot 0,6, na drugem pa ne manjša kot 0,2; ali na enem očesu ne manjša kot 0,5, na drugem pa ne manjša kot 0,3; ali na vsakem očesu posebej ne manjša kot 0,4; ali na enem očesu pod 0,1 na drugem očesu pa manj kot 0,8; vidno polje mora biti pri tem popolnoma normalno. Če ima kdo eno samo oko, ne sme biti korigirana ali nekorrigirana ostrina vida manjša kot 0,8, vidno polje pa mora biti popolnoma normalno. Taka oseba ne more dobiti voznškega dovoljenja eno leto po izgubi očesa.

Če je ostrina vida enega očesa manjša kot 0,1, ne sme biti korigirana ali nekorrigirana ostrina drugega očesa manjša kot 0,8, vidno polje pa mora biti popolnoma normalno.

5. člen

Vozniki motornih vozil kategorij C in D morajo imeti tako ostrino sluha, da slišijo šepetanje z razdalje enega metra, glasno govorjenje pa z razdalje 4 do 5 metrov. To ostrino sluha je dovoljeno doseči s slušnim aplikatorjem.

Voznikom avtobusov (kategorija D) ni dovoljeno dosegati ostrine sluha s slušnim aplikatorjem.

6. člen

Vozniki motornih vozil A, B in F kategorij morajo imeti tako ostrino sluha, da slišijo šepet z razdalje enega metra, glasno govorjenje pa z razdalje 4 do 5 metrov. To ostrino sluha je dovoljeno doseči s slušnim aplikatorjem.

Motorna vozila kategorije A in osebne avtomobile kategorije B smejo voziti popolnoma gluhe osebe; to pa mora biti navedeno v njihovem voznškem dovoljenju.

7. člen

Voznik, ki dosega v tem pravilniku predpisano potrebno ostrino vida oziroma potrebno ostrino sluha s korekcijskimi lečami oziroma slušnimi aplikatorji, mora med vožnjo motornega vozila nositi korekcijske leče (očala) oziroma slušni aplikator; to mora biti navedeno v zdravniškem spričevalu o njegovi zdravstveni sposobnosti in v voznškem dovoljenju.

8. člen

Zdravniško dovoljenje o zdravstveni sposobnosti za vožnjo motornega vozila izda v skladu z drugim odstavkom 115. člena temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah zdravstveni zavod.

Preden izda spričevalo, mora zdravnik zdravstvenega zavoda pregledati tistega, ki namerava delati voznški izpit, in ga vselej poslati na pregled k zdravniku specialistu za oči in zdravniku specialistu za živčne bolezni. Če zdravnik zdravstvenega zavoda, ki izdaja spričevalo, sumi, da kandidat za voznški izpit boleha še za kakšno drugo boleznijo, ki ima po tem pravilniku za posledico nesposobnost za vožnjo motornega vozila, ga pošlje na pregled še k ustreznemu zdravniku specialistu.

9. člen

Zdravnik, ki izdaja spričevalo, mora v njem navesti, ali je bilo pri zdravniškem pregledu kandidata za voznški izpit ugotovljeno, da je telesno in duševno sposoben voziti motorno vozilo določene kategorije.

Če se pri zdravniškem pregledu ugotovi, da pregledani ne izpolnjuje predpisanih zdravstvenih pogojev, je treba v zdravniškem spričevalu navesti, da ni zdravstveno sposoben voziti motorno vozilo določene kategorije.

10. člen

Zdravniško spričevalo, ki je dokaz zdravstvene sposobnosti za vožnjo motornega vozila, ne sme biti ob predložitvi pristojnemu organu, ki izdaja voznška dovoljenja, staro več kot šest mesecev.

Kolona avtomobilov pred mejnim prehodom v Ratečah

Budnost carinskih organov

Carinarnica Jesenice ima pod svojim okriljem mejne prehode Rateče—Planico, Podkoren, Jesenice in Ljubelj. V šestih mesecih letošnjega leta je na treh mejnih prehodih v naši občini prešlo mejo 1.507.672 domačih in tujih turistov in tranzitnih potnikov. Največ jih je potovalo z vlakom skozi Karavanški predor 738.494, prek Rateč 402.591 in Podkorena 366.587. K tem je treba dodati še okrog 65.000 potnikov v maloobmejnem prometu. Med potniki, ki so v tem času prestopili državno mejo, je bilo več kot polovica tujih turistov. Na obeh mejnih prehodih v Ratečah in na Podkorenu so v tem času zabeležili tudi prehod 132.000 motornih vozil.

Tam, kjer potuje mnogo potnikov, večkrat naši cariniki naletijo na tihotapce raznega blaga. Tako so v januarju zaplenili na vseh treh mejnih prehodih za 5.347.000 S din blaga. V mesecu februarju je ta številka

narasla na 7.436.000 S din, v mesecu marcu pa že na 25.569.000 S din. Pri carinarnici smo izvedeli, da v mesecu marcu potuje največ potnikov v obe smeri. V mesecu aprilu in maju pa so cariniki zaplenili za okoli 30 milijonov S din razne robe. Največja številka pa je v mesecu juniju. Do 15. junija so imeli zaplenjenega že za več kot 30 milijonov S din raznega blaga. Pri tihotapljenju večjih vsot mnogokrat ne najdejo lastnika blaga. Tako so v mesecu juniju v petih primerih zaplenili za okoli 15.290.000 S din tranzistorjev, radijskih sprejemnikov za avtomobile in raznega drugega blaga, za katerega ne vedo lastništva. V treh primerih so se z nedovoljeno trgovino bavili trije tujci. Vrednost odvzetega blaga je bila 12.323.000 S din. Tudi tokrat so prevladovali tranzistorji in radijski sprejemniki za avtomobile. Našim državljanom so zaplenili 2.200.000 S din. Vse te številke nam povedo, da naši carinski organi budno spremljajo kršilce in jih že takoj v začetku ustavijo. Tihotapci najraje uporabljajo za tihotapljenje vlak, na drugem mestu pa so avtomobili. Pred nedavnim je carinik na mejnem prehodu na Ljubelju zaplenil 1.167 injekcij firme Progyon BD, katere uporabljajo za abortuse, 188 tub masti za zlato žilo, 35 kg saharina, 12 kg kreme za obraz Nivea, 10,32 kg kreme za roke in 205 kosov kompletnih igralnih kart. Vse to je v avtomobilu znamke AUSTIN pripeljal turški državljani jugoslovanskega porekla. Naši organi so ga zato kaznovali s 300.000 S din kazni ter odvzeli avtomobila ter vsega pretihotapljenega blaga. V skladišču carinarnice Jesenice pa se nahaja več kot 1000 kosov tranzistorskih sprejemnikov, ki so bili najdeni v vagonih in so bili očitno namenjeni za jugoslovanski trg.

P. Karlin
T. Lipicer

Upravni odbor sklada za izobraževanje strokovnih kadrov skupščine občine Jesenice
razpisuje

naslednje štipendije:

3 štipendije ne glede na vrsto študija za socialno šibke učence

1 štipendija za študij na FAAG — gradbeni oddelek

1 štipendija za študij na FAAG — komunalna smer

1 štipendija na višji upravni šoli — oddelek za statistiko in analize

Višina štipendije je odvisna od letnika študija in se določa na podlagi pravilnika sklada. Štipendije se podeljujejo za čas študija, ki je določen s statutom ustreznih šol.

Osnovni pogoji za podelitev štipendije je najmanj dober učni uspeh ustrezne strokovne ali druge srednje šole, oziroma letnika fakultete.

Kandidati naj prošnjam kolkovanim z 0,50 N din priložijo:

— zadnje šolsko spričevalo oziroma frekventacijsko potrdilo,

— potrdilo o premoženjskem stanju in dohodkih staršev.

Prošnjo za štipendijo je treba poslati v roku 15 dni po objavi razpisa upravnemu odboru sklada za izobraževanje strokovnih kadrov skupščine občine Jesenice.

11. člen

Ko začne veljati ta pravilnik, neha veljati navodilo za izdajanje spričeval o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil (Uradni list SFRJ št. 28/53).

12. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SFRJ.

Številka: 03-197/67

Beograd, 13. maja 1967

Zvezni sekretar za zdravstveno in socialno politiko:
Dragutin Kosovac s.r.

Pavle Dimitrov v slovenski odpravi za Pamir

V nedeljo, 15. t. m. je odpotovala v Sovjetsko zvezo slovenska odprava, ki bo sodelovala pri vzponu na vrh Pik Lenina (7.138 m) v pogorju Pamir na meji Tibet-Pakistan-SZ. V odpravi je tudi naš sodelavec PAVLE DIMITROV, kovinostregar v predelovalnih obratih. Tridesetletni Pavle je bil tudi član jugoslovanske ekspedicije leta 1965 na Himalajo. Skupaj v navezi s Tonetom Sazonovom je dosegel tudi najvišjo točko 7.650 m, to je tik pred ciljem, pod vrhom Kangbačena (7.904 m). Pavle Dimitrov planinarji že od leta 1953 in je poleg nekaterih prvenstvenih vzponov v domačih gorah sodeloval tudi v odpravi v pogorje Durmitorja, v Zapadne Julijce, Dolomite in Centralne Alpe. Poleg planinstva pa 12 let tudi aktivno sodeluje kot plesalec v ansamblu narodnih plesov in pesmi pri DPD Svoboda Tone Čufar.

V razgovoru na našem uredništvu nam je povedal, da so ob 50-letnici oktobrske revolucije sovjetski alpinisti povabili v goste alpiniste vseh socialističnih in tudi nekaterih drugih držav. Cilj vseh odprav je vzpon na Pik Lenina v Pamirskem pogorju. S tem bodo alpinisti proslavili 50-letnico oktobrske revolucije in manifestirali pobudnika in vodjo oktobrske socialistične revolucije velikega Lenina. Tovariš Dimitrov je bil izbran v sedemčlansko slovensko odpravo po razpisu in temeljitem pretresu njegove sedanje alpinistične aktivnosti, kondicijske pripravljenosti in temeljitega zdravniškega pregleda. Tako strog izbor je bil potreben, saj čaka odpravo težka in odgovorna preizkušnja — vzpon na enega najvišjih vrhov na svetu.

V razgovoru smo omenjali tudi njegovo sodelovanje v drugi jugoslovanski himalajski odpravi v prihodnjem letu. Cilj prve odprave osvovitev Kangbačena, v kateri je, kot smo že omenjali, sodeloval tudi on, ni bil došežen. Zaradi slabih vre-

menskih razmer in slabe tehnične opremljenosti so se morali tik pred samim ciljem vrniti. V prihodnjem letu bo jugoslovanska odprava še enkrat poizkušala osvojiti vrh. Povedal nam je, da bo kandidiral tudi za drugo himalajsko odpravo, poudaril pa je, da je to seveda odvisno od uspešnosti sedanjega vzpona na Pik Lenina. Ob koncu razgovora nam je obljubil, da bo našemu uredništvu tedensko pošiljal dnevnik o napredovanju odprave v Primorskem pogorju.

Ob slovesu smo v imenu naših sodelavcev in uredni-

Športniki tudi v letnem času ne mirujejo

Na igrišču Podmežakljo je kljub mrtvi sezoni živahno. Rednih treningov se udeležujejo hokejisti, smučarji, odbojkarji, mladinke košarkarskega kluba in ostali športniki. Da so treninki pestrejši, se včasih pomerijo med seboj. Odbojkarji so igrali s hokejisti odbojko, košarkarice pa z odbojkarji košarko. Rezultati teh srečanj niso bili važni, tudi kronisti jih ne bodo zapisali. Toda dvoboji in izidi srečanj pa so zagotovilo, da bo do podobnih srečanj še prišlo.

Najbolj intenzivne priprave imajo odbojkarji, ki vadijo kar trikrat tedensko. Pred vrati je drugi del letošnjega prvenstva slovenske odbojcarske lige. Pred našimi igralci pa je težka naloga obdržati se v prvem delu lestvice. V primeru, da bi osvojili prvo ali drugo mesto, bodo letos prvič lahko tekmovali v drugi zvezni ligi.

Hokejisti se bodo prvič srečali z ledeno ploskvijo 18. avgusta, ko odpotujejo na turnejo v Francijo. Med ostalimi bodo odigrali tekmo na olimpijskem stadionu v Grenobleu.

Mladinke košarkarskega kluba pa se pripravljajo za mladinsko državno prvenstvo.

P. K.

štva zaželeli tov. Dimitrovu in vsej odpravi, da dosežejo svoj cilj in tako manifestirajo naš slovenski in jugoslovanski alpinizem.

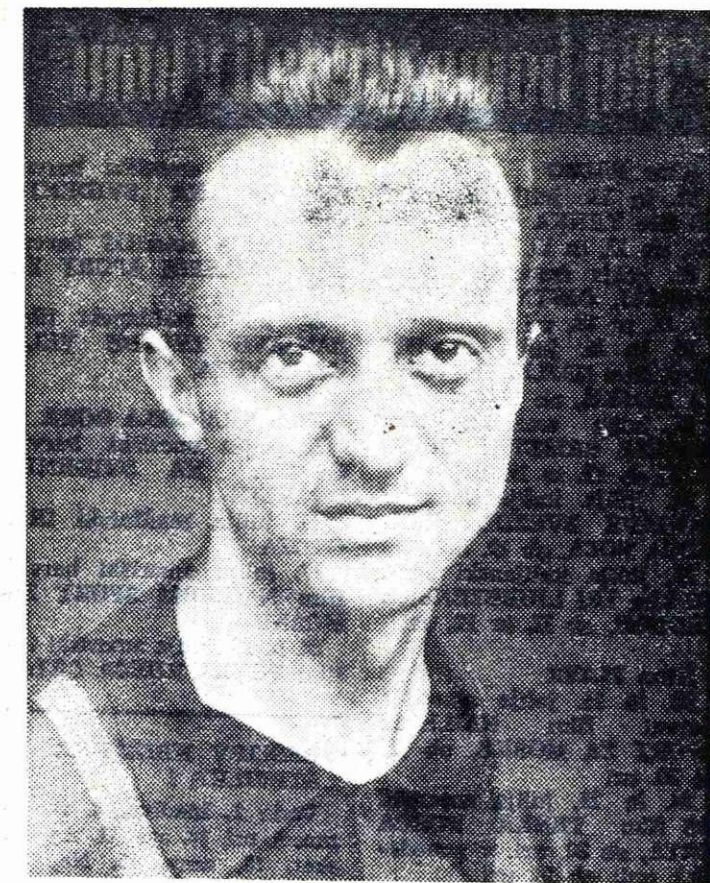
Naučite se plavati

Že peto leto po vsej državi v poletnih mesecih učijo predšolsko in šolsko mladino plavanja. Pod geslom »Naučite se plavati!« so tudi na Jesenicah v kopališču Ukova imeli učenci MIS in ŽIC plavalni tečaj. Profesorja telesne vzgoje Krevselj in Oblak sta v kratkem času naučila plavati precej učencev. Po podatkih, ki smo jih dobili na Plavalni zvezi Slovenije, pa se je v preteklem letu naučilo plavati 5 odst. šolske mladine, ali okoli 9.000 učencev in učenk. Na tem republiškem forumu upajo, da bo ta številka letos še večja. Toda kljub temu z akcijo niso povsem zadovoljni, kar velja tudi za Jesenice. Verjetno bi to delo morali opraviti plavalni klub in v času šolskih počitnic imeti v kopališču stalnega učitelja plavanja. Težki so trenutki, ko starši zvejo, da je njihov otrok zaradi neznanja plavanja utonil. Taki in podobni naslovi za tragične uto pitve se vrstijo dan za dnem v našem tisku. Morda je večkrat po sredi nepazljivost, toda kdo bi zameril otroku in še posebej zdaj v času kopanja, da ne bi odbrzel v vodo. Toda ko podrobno analiziramo vse to, je glavni vzrok vsem uto pitvam večinoma neznanje v plavanju. Vprašujemo se, ali, ali se je res tako težko naučiti plavanja. Verjetno to ni tako težko. Da bi v bližnji prihodnosti zmanjšali nesreče uto pitve, je predvsem treba misliti o gradnji zimskega bazena, plavanje pa bi moralo tudi pri nas dobiti široko osnovo v šolah. Pri vse tem pa se nam odpira vprašanje kadrov — učiteljev plavanja. Po vsej verjetnosti bi učitelje plavanja še našli, toda istočasno je treba najti organizatorje plavalnih tečajev. Toda z malo dobre volje bi se dal rešiti tudi ta problem.

P. K.

Kopališče v Ukovi zaprto?

V kopališču v Ukovi je v teh vročih dneh precej živahno. Po končani dnini se tu zelo radi zbirajo naši sodelavci, da si po osemurnem napornem delu ohladijo preznojeno telo. Okrog kopališča je vedno dosti tudi šolske, predšolske in ostale mladine. Voda v kopališču pa je iz dneva v dan bolj umazana. Ko smo danes dopoldan vprašali zavod za vzdrževanje športnih objektov, kaj namerava napraviti z vodo, ki je v bazenu,

Sodelavec Pavle Dimitrov v slovenski odpravi za Pamir

Smučarji tekači na treningu

Smučarji tekači se že pripravljajo na novo zimsko sezono, tokrat spet olimpijsko sezono. Najprej so se pripravljali po svojih klubih, nato pa so se najboljši zbrali na višji šoli za telesno kulturo v Ljubljani na prvem testiranju. Dosežki testiranja so pokazali, da so smučarji tekači v tem obdobju zelo dobro pripravljene, lahko bi rekli boljše kot preteklo leto. Po končanem testiranju so prejeli navodila, kako naj še nadalje trenirajo doma po klubih. Pred nedavnim so se vsi zbrali na enotedenskem skupnem treningu na Bledu. Ta tre-

ning je vodil zvezni trener Janez Pavšič. Trening na Bledu je vseboval plavanje, veslanje ter igranje nogometa. Dopoldne pa so odhajali na krajše izlete, nekakšne kombinacije teka in hitre hoje od 15 do 25 km. Vsi so se dobro počutili, k čemer je pripomoglo tudi lepo vreme. Stanovali so v veslaškem centru v Zaki. Ponovno se bodo naši najboljši smučarji tekači sestali 4. avgusta, tokrat v Rovinju, v taboru višje šole za telesno kulturo. Od naših predstavnikov so prišli v ožji izbor: Mlinar, Kerštajn, Koblica, Kalan in Pšeniceva.

P. K.

Zbor mladih planincev

Za Karavanke in Julijske Alpe je iz dneva v dan v inozemstvu večje zanimanje. Na naše vršace prihajajo čehoslovski, avstrijski ter italijanski planinci in alpinisti. Pred nedavnim pa je bilo v naših gorah X. posvetovanje mladih planincev evropskih držav. Dež je sicer nekoliko motil plezalne podvige v severni triglavski steni in zato so se udeleženci posvetovali pravzaprav o

aktualnih vprašanjih alpinizma in varstva narave. Iz Vrat so prek Kredarice nadaljevali pot v bohinjski kot. Velika družina evropskih planincev se ni mogla načuditi lepoti naših gor. Na tem posvetu so tudi obravnavali vprašanje orientacije v gorah. Ta tema je zelo pomembna za planince in ji po svetu posvečajo veliko pozornost. Z orientacijo se ukvarjajo vsi alpinisti in planinci. Prispevek k prenašanju nevarnosti preprečuje nesreče in pomaga k intenzivnejšemu doživljanju gora. Na skupnem posvetu pri Triglavskih jezerih je prišlo tudi do dvomljivega vprašanja, ali kaže za to disciplino uveljaviti tekmovanje ali ne. Mišljenja so bila deljena. Mladi se sicer navdušujejo, toda razmere v naravi in gorah lahko vodijo do težav in zapletov ter celo življenjskih nevarnosti za udeležence. Ob koncu posveta o tej disciplini niso sprejeli enotnega sklepa.

P. K.

Smučarji skakalci v Mostecu

Naši smučarji skakalci so v nedeljo pričeli s pripravo za novo sezono, ki bo še toliko pomembnejša, ker je pred njimi več pomembnih tekmovanj, predvsem pa olimpijske zimske igre v Grenobleu in pa tekmovalje za pokal Kongsberg, ki bo letos v Jugoslaviji. V nedeljo dopoldan so se zbrali na skakalnici iz umetne mase v Mostecu v precejšnji vročini in se tako letos prvič v novi sezoni pognali prek mosta te 35-metrške naprave. Predčasno so se vadili na snegu pod Prisojnikom toda ta trening je bil bolj kondicijskega značaja, medtem ko v Ljubljani sedaj trenirajo predvsem doskok. Poleg tega bodo s člani odpotovali konec avgusta na desetdnevni trening na Čehoslovaško tudi mladinci in sicer deset, ki bodo vadili na skakalnici iz umetne mase.

P. K.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

22. in 23. julija ameriški CS film **TENKA RDEČA CR-TA**, ob 17. in 19. uri
24. julija francoski film **ADEMAJ, ČASTNI BANDIT**, ob 17. in 19. uri
25. in 26. julija ameriški barv. film **NAJLEPSI SPORT ZA MOSKE**, ob 19. uri
27. julija ameriški film **ANGELI SAJASTIH OBRAZOV**, ob 17. in 19. uri
28. julija italijanski film **SANJAVE ZVEZDE VELIKEGA VOZA**, ob 19. uri
29. julija italijanski barv. CS film **TRI LJUBEZENSKE ZGODBE**, ob 17. in 19. uri

Kino PLAVZ

22. in 23. julija ameriški barvni film **NAJLEPSI SPORT ZA MOSKE**, ob 18. in 20. uri
24. in 25. julija ameriški CS film **TENKA RDEČA CR-TA**, ob 20. uri, v ponedeljek tudi ob 18. uri
26. julija ameriški film **ANGELI SAJASTIH OBRAZOV**, ob 18. in 20. uri
27. in 28. julija madžarski film **GROZA**, ob 20. uri
29. julija češki film **LJUBEZEN PLAVOLASKE**, ob 18. in 20. uri

Kino DOVJE

22. julija jugoslovanski film **PRITI IN OSTATI**
23. julija francoski barvni CS film **VIVA MARIA**
27. julija ameriški CS film **TENKA RDEČA CR-TA**
29. julija madžarski film **GROZA**

Kino KOROSKA BELA

22. julija madžarski film **GROZA**

23. julija ameriški barvni CS film **NA SVIDENJE CHARLIE**
24. julija ameriški barvni film **NAJLEPSI SPORT ZA MOSKE**
29. julija italijanski film **SANJAVE ZVEZDE VELIKEGA VOZA**

Kino KRANJSKA GORA

22. julija ameriški barvni CS film **NA SVIDENJE CHARLIE**
23. julija madžarski film **GROZA**
27. julija ameriški barvni film **NAJLEPSI SPORT ZA MOSKE**
28. in 29. julija ameriški CS film **TENKA RDEČA CR-TA**

REŠITEV KRIZANKE STEVILKA 1

Vod.: 1. kladivo, 8. rama-zan, 9. pri, 10. ara, 11. Ag, 12. skat, 13. nota, 15. Na, 16. irbis, 18. Marko, 20. os, 21. Olga, 24. Siam, 26. R(ado) M(urnik), 27. Kra, 28. Raa, 29. Vermont, 31. acetati.

Trgovsko podjetje »ZARJA« Jesenice obvešča cenjene potrošnike, da je s 17. julijem odprlo v Skladišni ulici 5 — v kletnih prostorih uprave podjetja prodajalno z barvami, laki in drugimi potrebščinami.

Obiščite novo prodajalno, kjer boste solidno postreženi!

Za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše so prispevali

Pionirski odred osnovne šole Ribnica na Dolenjskem — 677.40; osnovna šola Prule Ljubljana — 500.—; Franc Škerl, Ljubljana Rožna dolina VIII/16 — 150.— N din. Namesto venca na grob pok. Vengar Matevža z Javornika je nakazal Vinko Ropret iz Zirovnice, Moste 39 — 50.— N din.

Do 19. jul. 1967 je bilo zbranih skupno 41.217.71 N din.

Za prispevke se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje.

Prispevke nakazujte na žiro račun: 5153-679-2135 ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE, sklad za odkup Finžgarjeve rojstne hiše.

Krajevna skupnost Blejska Dobrava obvešča lastnike zemljišč, odprodanih železarni Jesenice za gradnjo novega naselja v Lipcah, da je iste prevzela v nadzor od železarne Jesenice. Po sklepu izvršnega odbora krajevne skupnosti imajo za nedoločen čas pravico uživanja odkupljenega zemljišča predvsem bivši lastniki po naslednjih cenah:

1. za travnike po 2 SD m²
2. za njive po 10 SD m²

Vsi zainteresirani bivši lastniki zemljišča v Lipcah naj se javijo v pisarni krajevne skupnosti na Blejski Dobravi do 1.8.1967. V nasprotnem primeru pa bo krajevna skupnost oddala zemljišče v najem drugim prošilcem.

Sredstva najemnine od zemljišč so namenska za gradnjo kanalizacije na Blejski Dobravi.

Krajevna skupnost
Blejska Dobrava

Železarski globus

ITALIJA. Italijanska železarna v »Luigi Leali« v Odo-lu je naročila v zahodnonemškem podjetju »Demag« v Duisburgu dve napravi za kontinuirano vlivanje jekla. Vsaka bo imela po dve žili za vlivanje gredic s premerom 75 do 130 mm pri teži šarže 22 ton. Obe napravi bosta pričeli obratovati do konca leta 1968.

JAPONSKA. V japonski železarni Nadahama, ki pripada železarski družbi »Kobe Steel Works« je pričel obratovati še nadaljnji 80-tonski kisikov konvertor. S tem je proizvodna zmogljivost te železarne narasla na približno 3 milijone ton surovega jekla letno.

SPANIJA: V kraju Sagunt ki je 25 km oddaljen od Valencije bodo ob sredozemski obali zgradili novo železarno. V prvi stopnji izgradnje bo imela letno proizvodno zmogljivost 700.000 ton surovega jekla letno. V končni fazi bo lahko dosegla letno proizvodnjo 4 milijone ton surovega jekla.

VELIKA BRITANIJA. Na enem izmed plavžev železarne »Skinningrove Iron Co.« v severni Angliji so v letu 1966 uvedli vplihovanje mazuta. Pri tem so dosegli stalno zelo nizko porabo koksa, ki se je gibala pod 457 kg/t grodlja. Najnižjo porabo koksa so dosegli pri porabi mazuta 62 kg/t grodlja in sicer 400 kg/t grodlja.

ZDA. V železarni Duquesne, ki pripada največji železarski družbi »United States Steel Co.« so s pomočjo vakuumске naprave odlili 300 ton težak kovaški blok iz legirnega jekla. Ta blok, ki ima premer 3,4 m in je visok 5,1 m bodo skovali v turbinsko os neke atomske centrale.

Še ena pridobitev za Jesenice

Da so Jesenice trgovsko središče gornje savske doline, vključno z bohinjskim kotom, nam dokazuje to, da je vedno več trgovskih in drugih podjetij v občini in izven nje, ki odpirajo svoje poslovalnice na Jesenicah.

Tudi podjetje »JUGOPLASTIKA« iz Splita, ki ima že nad 120 prodajal po Jugoslaviji, je te dni odprlo svojo poslovalnico na Jesenicah — Trg Toneta Cufarja 3 (bivša prenovljena trgovina Slovenija-šport). Za Jesenice in okoličane pomeni to precejšnjo pridobitev, saj doslej ni bilo specializirane trgovine s tem blagom. V njej so na voljo raznovrstni predmeti iz plastike, galanterijski predmeti, raznovrstna obutev in konfekcija. Glavna odlika te trgovine so konkurenčne cene, ki so tudi do 20% nižje od tržnih. Najbolje bo, če se sami prepričate o bogati izbiri in konkurenčnih cenah.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljene mame, babice in prababice

MARIJE NOČ

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v teh dneh nesebično stali ob strani, nam pomagali in jo spremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se primariju dr. Hafnerju, dr. Azmanu in strežnemu osebju jeseniške bolnišnice ter dr. Mencingerju iz Zirovnice.

Iskrena hvala sodelavcem iz elektrodnega oddelka, družini Rakarjevi, sosedom, vsem vaščanom z Brega za izrečena sožalja, venec, cvetje ter nesebično vsestransko in denarno pomoč. Hvala tudi bivšim sosedom za venec.

Hčerka Olga in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

JANEZA MRAVLJETA

se zahvaljujem vsem, ki so bili v dnevih žalosti z nami, nam nudili pomoč, izrekli sožalje in z nami sočustvovali. Zahvaljujemo se darovalcem vencev in cvetja, posebno pa stanovalcem bloka s Ceste Alojza Travnja, družinam Pivcovim, Mezekovim, Ruparjevim in Benedikovim za nesebično pomoč ter vsem, ki so pokojnega spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujem zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka jeseniške bolnišnice in dr. Trampušu za nego ter zdravljenje. Zahvaljujemo se sodelavcem konstrukcijske delavnice in sindikalnemu odboru strojnih delavnic za venec in denarno pomoč. Iskrena hvala asistentu strojnih delavnic tov. inž. Noču in sodelavcu tov. Pogačniku za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zena Ljudmila z otroki ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni smrti dragega moža, brata in strica

FELIKSA KORENČANA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so se poslovili od njega, podarili cvetje in počastili njegov spomin. Zahvaljujemo se dr. Sajevcu za izkazano pomoč. Iskreno se zahvaljujem družini Rusjan in Purgar ter ostalim sostanovalcem bloka za izkazano pomoč. Posebna hvala pevcem za žalostinke. Iskrena hvala vznikom osebnih avtomobilov za uslugo.

Se enkrat lepa hvala vsem, ki so nam na kakršen koli način pomagali in pokojnika tako številno spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči žena Kati s sorodniki

CESTITKA

Ob dnevu vstaje 22. juliju čestitam vsem članom delovnega kolektiva železarne in želim mnogo delovnih uspehov.

Krsto Sučur

V. P. 3672/42

Postojna

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne podružnice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla. Se enkrat iskrena hvala vsem, ki so sodelovali pri tej odobritvi.

Vinko Tekavčič
HVZ

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem vsem delavcem v modelni mizarni in čistilcem sive li-varne za darila, ki sem jih prejel ob mojem odhodu v pokoj.

Posebno se zahvaljujem tov. Pečetu, tov. Smoleju in šefu tov. Bertonclju za poslovilne besede.

Se enkrat najlepša hvala vsem.

Rudi Rosič

ZAHVALA

Ob prerani izgubi predobrega moža, očeta in brata

FERDINANDA STRAVSA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so z nami sočustvovali, nam v teh težkih urah pomagali ter pokojnega v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti in zasuli njegov prerani grob s cvetjem. Iskrena hvala vsem za denarno pomoč, za cvetje, vence, vsem lastnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo in še posebno sodelavcem gradbenega oddelka železarne ter pevcem društva upokojencev Javornik.

Posebno se zahvaljujem družini Kežjar, sosedu Vodnovi in Avsec ter Cirilu Kavaljar in ostalim sosedom za nesebično pomoč.

Prisrčna hvala tudi primariju dr. Hafnerju ter sobnemu zdravniku in bolniškemu ter strežnemu osebju kirurškega oddelka za vso skrb in trud.

Zalujoča žena Betka in sin Janko, brat in sestra Albina, Cilka in Marica z družinami.

ŽELEZAR

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, Železarna Jesenice. Telefon int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«.